

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P. HEGYED-
ÉVRE 9 P. FÉLÉVRE 18 P. ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLER. VASÁRNAP 24 FILLER

XV. ÉVFOLYAM, 261. SZÁM.

Debrecen, 1938 november 18 péntek

ÁRA: 12 FILLER

Csehszlovákia új határai még nincsenek végleg megállapítva, Olaszország és Németország még nem szavatolják a cseh állam határait

Az angol külügyi államtitkár kijelentései

London, nov. 17. A lordok házában lord Snell, a munkáspárti ellenzék vezére megkérdezte a kormányt, vajon Csehszlovákia új határai most véglegesen meghatározottnak tekinthetők-e.

Lord Plimouth külügyi államtitkár, Halifax lord nevében a következőket felelte:

— Az angol kormány nézetét az új határok tekintetében nem kérdezték meg, de a müncheni egyezmény nem tartalmaz semmiféle megkötést a csehszlovákiai lengyel és magyar kisebbségek pro-

blémájának elintézésére s ezek a kérdések csak akkor lettek volna a müncheni hatalmak újabb találkozásának a tárgya, ha három hónapon belül nem intézték volna el a két érdekelt kormány megegyezése útján. A csehszlovák és magyar kormány tényleg megegyezést ért el, midőn megállapodtak abban, hogy véglegesen fogadják el a német és olasz kormányok döntését és az angol kormány csak örömmel üdvözlöi a két érdekelt kormányt az az elhatározását, hogy az ellentéteket döntőbíráskodás útján békésen intézi el,

valamint azt a tényt, hogy a csehszlovák és magyar kormány véglegesen fogadta el a döntőbírói határozatot. Miután Csehszlovákia új határai még nincsenek végleg megállapítva, még nem lépett hatályba Németországnak és Olaszországnak az a kötelessége, hogy szavatolják Csehszlovákia határait s még nem is folyt eszmecsere a két kormánnyal arról, hogy milyen módon foglaltassanak össze a javasolt szavatosságok és milyen feltételek mellett lépjenek érvénybe.

nizmus rabságában. Majd így folytatta:

— A kárpátoroszek népe logikusan kívárta azt az időt, amikor újra élhetett jogaival. Hűszéves történelmünk a legszörnyűbb harcok és küzdelmek története volt.

Felszabadulásunk előestéjén állunk.

A kárpátoroszek jogainak elismeréséhez szerintem nem kell fogyni, nem kell vér, egyedül igazságosság és jóakarát. Jogilag a kárpátoroszek népnek meg van adva a lehetőség a szabadsághoz — mondotta a továbbiak során Fenczik István — és én hiszek a nagyhatalmak őszinteségében.

A kárpátoroszek szabadsága a lengyel és magyar közös határ eszméjét, a Róma-Berlin-Ungvár — Budapest — Varsó nagy tengely győzelmét jelenti

a kommunizmussal, ateizmussal, anaréhizmussal, bálványimádással és a néprombolás eszméjével szemben. Nagyon boldogan érintett engem a magyar közvélemény odaadó és teljes megértése, a lengyelek és olaszok nagy és mély rokonszenve és ez adott erőt nekem és nekünk nagy küzdelmünk folytatására. Sohasem esüggedtünk és mindig hittünk abban, hogy a szerzett jogok, hogy az igazság a kárpátoroszeké is, hogy ez győzelmet fog jelenteni számunkra.

Hiszek abban, hogy a magyar kormány éppúgy, mint a többi nagyhatalom csak akkor fogja garantálni Közép-Európa békéjét, ha minden nemzetiségi kisebbség meg lesz nyugodva.

— A kárpátoroszek célja a teljes önkormányzat, nyelvük és kultúrájuk szabad fejlesztése. Vagyok bátor bejelenteni az eddig folytatott tárgyalásaim alapján, hogy

a magyar kormány mindenben tiszteltetben tartja a politikai autonómiára irányuló törekvéseinket s ennek alapján bátran kijelenthetem, hogy Rákóczi és Korjatorics népe mindig Gens fidelissima volt és az is fog maradni.

Dr Fenczik István volt ruszinszói miniszter a budapesti rádióban esütörtökön este a magyarsághoz intézett rádióbeszédében hosszabb orosznyelvű rádiószóval fordult a Ruszinföldön maradt, valamint az Amerikában élő kárpátoroszekhez. Beszédében a meghatoltság hangján hangzott az a meggyőződés, hogy a megtépázott kárpátaljai orosz nép fel fog támadni és ezerrint rá is megvirrad a feltámadás hajnala.

— Felkerestek összes falvaink képviselői, párttitkárai és sokszáz küldöttség s arra kérték, hogy *mentsem meg a kárpátoroszeket. Amit tettem, nem más, mint engedelmesség és a nép*

Volosin helye üres maradt

A ruszin miniszterelnök és ruszin miniszterek nem jelentek meg a prágai parlament ülésén — Sirovy békés szándékokról beszélt

Prága, nov. 17. A második csehszlovák köztársaság országgyűlésének megnyitó ülése esütörtök délután 4 órakor kezdődött. Sirovy tábornok miniszterelnök jobboldalon Tiso szlovák miniszterelnök foglalt helyet, baloldalon üresen maradt Volosin ruszin miniszterelnök helye s a ruszin miniszterek közül sem jelent meg senki.

Sirovy tábornok felolvasta a kormánynyilatkozatot, hangoztatta, hogy:

— **Öszintén kívánunk békében élni minden szomszédunkkal.** All ez mindenekelőtt leghatalmasabb szomszédunkra, Németországra, de all a többire is valamennyire. Hűséggel és hálával tartjuk meg emlékezetünkben a rokonszenvek mindazokat a megnyilatkozásait, melyeket hozzánk eljuttattak, különösen pedig Románia és Jugoszlavia barátságának bizonyítékait. Azon dolgozunk, hogy a nemzetiségi kérdések ne okozzanak többé surlódásokat Középeurópában. Meggyőződésünk, hogy más államok is ebben az értelemben fognak dolgozni.

Sirovy ezután válaszolt kormányának tevékenységét október 4-e óta.

Igy folytatta ezután: Mindamellett, még talán az eddiginél is su-

lyosabb gondok várnak reánk. A tárgyalások a szomszédállamokkal még nem értek véget. Meg-egyezésre kell jutnunk velük, nagyszámu jogi természetű részletkérdésben, így a magánérdekek és a közérdekek fenntartása, illetőleg megóvása kérdésében.

Sirovy felhívást intézett a lakossághoz, legyen segítségére a feladat megoldásában, majd kérte a parlamentet, tárgyalja le az alkotmánytörtényt, amely önkormányzatot biztosít Szlovákiának s Ruszinszónak mindaddig, amíg az új és végleges alkotmányt kihirdetik.

Kérte ezután az egybegyűlteket, szavazzák meg a kormányának adandó teljes felhatalmazásról

**Fencik ruszin miniszter:
Felszabadulásunk előestéjén állunk**

Budapest, november 17. Dr Fenczik István volt ruszinszói miniszter esütörtök este a budapesti rádióban magyarnyelvű előadást tartott. A magyar testvéreket üdvözlő bevezető szavaiban arról szólt, hogy ma nemcsak minden magyarnak, hanem talán egész Európának is komoly problémái közé tartozik a kárpátoroszek kérdé-

szelő törvényjavaslatot. A teljes felhatalmazás nélkülözhetetlen ahhoz, hogy a megalakuló kormány gyorsan tárgyalhasson a külföldi államokkal s hogy a létrejött megállapodásokat haladéktalanul életbe lehessen léptetni.

Bejelentette ezután a miniszterelnök, hogy a jövőhözre összehívják a nemzetgyűlést, a köztársaság elnökének megválasztására, végül egységre hívta fel a képviselőket.

Az ülés felötkor ért véget. Ezután a szenátus tartotta meg ülését, amelyen Sirovy szintén felolvasta a kormány nyilatkozatát.

Az országgyűlés szombaton veszi tárgyalás alá a szlovák önkormányzatról szóló javaslatot.

Előadásának további során megemlékezett arról, hogy a történelem folyamán a kárpátoroszek nép milyen becsülettel küzdött mindig a magyarokkal együtt, hogy milyen hű népe volt. Rákócziak és hogy a kárpátoroszek nép 1919-ben egészen másként határozott volna jövőjéről, ha ugyanakkor Magyarország nem lett volna a kommu-

— Gyomor-, bél-, vese-, máj és epehólyagbetegek szívesen isznak reggelként egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert annak hashajtó hatása gyors és biztos, igen enyhe s ezért nagyon kellemes. Kérdezze meg orvosát.

parancsának a végrehajtása.
A nép határozott. A nép szava Isten szava, mely előtt Európának minden nagyhatalma és minden nagyhatalom képviselője meghajlik.

En ezt a nepakaratot képviselem itt ma, amikor Budapestről szölok hozzátok és talán rövidesen Londonból, Berlinből, vagy Varsóból fogok beszélni, hogy tudotokra adjam, hogy

a nép nevében és akaratában kijelentsem, hogy a kárpát-országi szerzett jogai alapján, vagyis a teljes autonómia alapján kíván Ungrához és Munkácshoz csatlakozni, kíván egyesülni a Szlovákiában élő orosz testvéreivel s a régi hagyományos történelmi elvek alatt Magyarország és Szent István koronája alatt kívánja biztosítani alkotmányos nemzeti jogait. A mostanig folytatott tárgyalások és megbeszélések alapján bejelentem, hogy az európai közvélemény, a nagyhatalmak jóindulata s Magyarország felelősségérzetének tudata elég garancia arra, hogy a nagy Kárpatskaja Russz teljes egészében szöbb jövőhöz jusson.

Révay ruszin miniszter elutasította a cseh kormány önkormányzati javaslatát

Prága, november 17. A kormány Révay ruszin miniszternek, aki Prágába érkezett, törvényjavaslatot terjesztett elő a kárpátországi önkormányzat jövőre rendezéséről. Révay elutasította a javaslatot. A tárgyalásokat folytatják.

Bacsinszky és Révai Prágában

Prága, november 17. Csütörtök délelőtt az egész szlovák kormány Prágába érkezett, a kárpátországi kormányból dr. Baesinszky belügyminiszter és Révai közlekedésügyi miniszter jött Prágába. Cseh lapok szerint a legközelebbi napokban alkotmányjogi javaslatot nyújtanak be a Házban a Ruszin-föld alkotmányáról. Teplánszky szlovák miniszter csütörtök délelőtt megbeszélést folytatott dr. Xalfusz pénzügyminiszterrel az 1939. évi állami költségvetés megosztásáról.

Megszűnt az ostromállapot

Prága, november 17. Szlovákia területére október 13-án és 14-én kihirdetett ostromállapotot megszüntették.

Drégelypalánk, nov. 17. Drégelypalánkra még mindig nagyszámban jönnek a cseh hadseregből leszerelt magyar nemzetiségű katonák, akik innen utaznak illetőségi helyükre. Igen sokan Besztercebányáról érkeznek s

elmondották, hogy őket, valamint ezer fősüket az egyesült magyarpárt ruházta fel, mert a cseh hadseregből csaknem ruhátlanul eresztették el őket

Milyen lesz a szlovák önkormányzat?

Csehszlovákia közös törvényhozó hatalma a külpolitikára, a hadüzenet és békekötés jogára terjed ki. — A szlovák ujoncokat békeidőben esküszlovák alakulatokba osztják be.

Prága, nov. 17. (MTL) A csütörtökön a nemzetgyűlés elé terjesztett szlovák önkormányzatról szóló kormányjavaslat kimondja, hogy Szlovákia a csehszlovák köztársaság önkormányzattal rendelkező tagja. Szlovákiában a hivatalos és tanítási nyelv a szlovák. Csehszlovákia közös törvényhozó hatalma a külpolitikára és békekötésre terjed ki, olyan szerződések kivételével, amelyek kizárólag szlovák kulturális és gazdasági kérdésekre vonatkoznak. Békeidőben a szlovák ujoncokat csak szlovákiai alakulatokba osztják be, szlovák parancsnokság alatt. A javaslat 5. cikké-

ben kimondja, hogy a szlovák tartománygyűlési választásokat a törvény kihirdetésétől számított 2 hónapon belül megtartják. A szlovák tartománygyűlés első ülésén az államelnök egy hónapon belül összehívja Pozsonyban. A szlovák kormányt a szlovák tartománygyűlés elnökségének javaslatára az államelnök nevezi ki. Szlovákia központi állami közigazgatását elsősorban a szlovákok végzik. Valamennyi közös központi intézmény, nemzetközi szervezetnél arányos számban szlovákokat is kell foglalkoztatni. A költségvetésben Szlovákia az adóbevételek arányában vesz részt.

A középkori inkvizíciót megszegyénítő kínzásokkal dolgoztak a csehek a kassai rendőrségen

Megdöböntő eseteket beszélnek el a csehek rabságából kiszabadult magyarok. — Kötélre húzták az elfogottakat és úgy labdázta velük. Fogfűrőgéppel vallattak.

Kassa, nov. 17. Kassán illetékes hatóságok előtt egymásután tesznek vallomást azok az emberek, akiket a csehek államellenes tevékenységgel vádoltak s 10—15 évi fegyházbüntetéssel sújtottak s a komáromi tárgyalások megállapodása értelmében a cseh hatóságoknak szabadon kellett boesítaniok. Szinte hihetetlen, hogy milyen borzalmas és a középkori spanyol inkvizíciót is megszegyénítő kínzásokkal próbálták az ártatlanságukat bangozató magyarokat a kassai esendőrigazgató-ságon vallomásra kényszeríteni. A cseh esendőrség egyik ilyen kínzóeszköze egy esigaszervezeten lógó köté volt, amelyre fejfelé rákötötték a vádlottat, ezután elkezdtek vele labdázni, közben néha-néha mintha eltévesztették volna a játékokat, a szerencsétlen embert nekidobták a szoba falának s nem egyszer koponyatöréssel vették le a kötérről. Egy másik vallá-

eszköz a villamos fogfűrőgép volt. A vallató detektív a nyakába akasztotta a fűrőkészüleket, bekapcsolta a villanyáramba s azután a lekötözött, gumival felpeckelt szájú vádlott egészséges fogait fúrni kezdte s amikor a fogdéghez ért a fűrő, akkor tették fel a kérdést, amelyre választ vártak. Volt ott olyan ember, akinek öt ép fogat fúrtak ki, vallatás közben, s ha ez nem vezetett eredményre, akkor következett a bíkaesők, a vádlott ujjai közé szorított ceruzák embertelen kínzó módszere. Így aztán nem lehet esodálkozni azon, hogyha a szerencsétlen vádlottak — természetesen mind magyarok — az elszennvedett kínzásoktól még saját halálos ítéletüket is aláírták volna, hogy így a további szenvedésektől megszabaduljanak. A cseheknek egyedül Kassán több mint nyolcszáz litkos rüedőrük volt.

Próbanépszavazás Egres községben

Nagyszöllös, nov. 17. Nagyszöllös melletti 2500 lakosú Egres község főjegyzője, papja és tanítója próbanépszavazást tartott a községben, hogy megtudják, hogy a község népe az ukrán mozgalom híve-e, vagy az önálló Kárpátalja mellett foglal állást. A meg tartott szavazáson csak tizennyegen szavaztak az Ukránok mellett és több mint kétezeren a Magyarországhoz való csatlakozás mellett adták le szavaz-

taikat.

Kassa, nov. 17. Felsővízközön a ruszinok nagy demonstrációs gyűlést rendeztek és követelték, hogy Sáros-megye felső ruszinlakta részét is Kárpátaljaéhoz csatolják. A népgyűlést a kerületi főnök feloszlatta, mire a lakosság felháborodva megtámadta a esendőroket. Az üsszetűzésnek több súlyos sebesültje van.

Antal István előadása Berlinben

Berlin, nov. 17. Antal István dr. államtitkár csütörtökön este 8 órakor a Lessing főiskolán nagyszámú hallgató-ság előtt előadást tartott „Magyarország az új Közép-Európában” címmel. Az előadáson megjelent magyar részről Stolyay Döme követ vezetésével a berlini magyar követség tiszt-

viselőikara s több berlini magyar személyiség, német részről a főiskola számos hallgatója. Az államtitkár először Grützbach tanár, a főiskola elnöke üdvözölte, majd Antal István nagy taps közben megkezdte előadását.

Antal István államtitkár azzal kezdte beszédét, hogy a müncheni négyhatalmi konferencia és a bécsi döntő-bírósi ítélet új Közép-Európát alakítanak ki. A Páris-környéki békediktátumok a győztes hatalmak politikai túlsúlyát akarták véglegesíteni, mivel szemben az új Közép-Európa a népek és nemzetek erkölcsi és jogi egyenlőségén és a népi gondolat érvényesülésén fog felelni. A Führer és a Duce az erőszak, az önkény és az elnyomás politikája helyébe a jog és az igazság

Ma pénteken
mielőtt Erzsébet napra
megy, menjen el
halvacsorára
a volt Reviziós étkezdébe
Sas u. 2. szám.

az erkölcs princípiumait s az ezek talajába beágyazott népi gondolatot emelték Közép-Európa rendező elvévé. Az új Közép-Európában Magyarország történelmi hivatása ugyanaz, ami az évszázadok alatt volt: összekötő kapcsolatot kell lennie kelet és nyugat között. De a jövőben ez a szerep különösen a kultúrális és gazdasági fronton fog kialakulni a magyarság számára.

Ezután részletesen vázolta az ország háború utáni politikai fejlődését.

— Az új helyzettel hatalmas feladatok állnak előttünk a közeli jövőre. Meg kell határozni és át kell szervezni az ország gazdasági, társadalmi és közigazgatási strukturáját s a pénzügyi és ipari kapitalizmust alá kell rendelni a nemzeti önellátás követelményeinek. Óriási feladatok előtt állunk, az agrár, különösen a földirtokpolitikát illetően is. Bele kell nyúlni igen erős kézzel a nemzeti jövedelmek elosztásának kérdésébe. Egészségesebbé, terhelhetősebbé kell tenni a vidéket, különösen a falusi életet, megfelelő kultúr- és egészségügyi hálózat kiépítésével. Kultúréletünk minden ágazatában dominálónak kell tennünk a magyar faji szellemet.

Az új olasz és német politikai rendszer nagymértékben megragadta a magyarnép fantáziáját, e rendszernek különösen azok az elemei, melyek a maga speciális viszonyaival, életformájával, multjával, szellemiségével és fajiságával összeegyeztelhető. Magyarország szabadságának, állami függetlenségének és belső faji erőinek kibontakozását a hatalmas német nemzeti szocialista állam szomszédságában és barátságában teljesen biztosnak látjuk. Tudjuk, hogy a baráti Németország ficsában van vele, hogy Magyarország csak akkor jelenthet számúrá értéket, ha ez az ország a maga gazdasági, kulturális és katonai erejét saját életformájában szabadon fejlesztheti ki.

Berlin, nov. 17. Weiss, a „Völkischer Beobachter” főszerkesztője a német sajtószerzőségnek a vezetője, ma délelben villásreggeli adott dr. Antal István államtitkár tiszteletére, aki Berlinben tartózkodik. A villásreggeli folyamán Weiss sajtószerzőségi elnök üdvözölte Antal István államtitkár.

Antal István államtitkár mindenképp előtti köszönetet mondott a német sajtó birodalmi szövetségének a meghívásért majd köszönetet mondott azért a meglepő odaadó és kollégialis támogatásért, amellyel a német sajtó a válság egész tartama alatt felkarolta a csehszlovákiai magyarság ügyét és az igazság érdekében sikra szállt. Kérte a német sajtó reprezentánsait, hogy továbbra is meleg érdeklődéssel kísérjék és támogassák a magyar problémákat.

V i g s z i n h á z

A legremekebb új magyar film: Nyirő József legszebb székely regénye:

UZ BENCE

JAVOR PÁL — BORDY BELLA — Mály Gerő — Billési — Szilassy.

A KORMANYZÓ UR BEVONULÁSA KASSARA!
A Felvidék diadalmas megszállása.

ASSZONYOM!

Nincs többé gondja. Estélye biztosan sikerülni fog, ha tálaít

Horváth hentes aspikjával disziti
Kossuth u. 13.

1 kg aspik P 2-60

Tálok feldiszitése díjtalan.

Tasnádi Nagy András igazságügyminiszter: „A magyar életet nem lehet elképzelni alkotmányosság nélkül”

Az új miniszterek székfoglaló beszédei. Szélső nacionalista szellemben kíván dolgozni az új földművelésügyi miniszter.

Budapest, november 17. **Tasnádi Nagy András** igazságügyminiszter tegnap délelőtt átvette hivatalát és fogadta a tisztviselők üdvözlését, amelyet **Berczelly Jenő** titkos tanácsos, államtitkár tolmácsolt.

Az üdvözlésre **Tasnádi Nagy András** igazságügyminiszter a következőket mondotta:

— Nehéz feladatok megoldására reánk építjük, mint az egész kormányzatra. Ezeknek a feladatoknak a megoldását még nehezebbé teszi, hogy a közéletet sikerült részben a rosszhiszemű kűmmergezőknek, részben jóhiszemű tévedésben leledzőknek félreértésekkel, félremagyarázásokkal megzavarni, a közbizalmat érinteni és bizonyos nyugtalanságot kelteni. Sikerült a közvélemény elé vinni a gyanút, hogy az a kormány, amely most jön, alkotmányellenesen, parlament nélkül, vagy parlament ellen kíván kormányozni. A miniszterelnök úr keddi beszédében világos és határozott szóval megcáfolta a gyanúkat és eloszlatta az aggodalmakat. Azt hiszem azonban, hogy nekem — az államtitkár úr öccsének is — mondotta, hogy az igazságügyminiszter az alkotmány és jogrend legfőbb őre a kabinetben és a magyar közéletben — szükséges elmondanom azt, hogy nem tudok elképzelni parlament nélküli, vagy éppen parlament elleni kormányzatot, nem tudom elképzelni a magyar életet alkotmányosság nélkül, mert az alkotmányosság a magyar élet létét levetője.

— Az alkotmányosság annyira összefonódott a magyar élettel, hogy anélkül élni, helyesen élni és ügyeinket helyesen vinni nem is tudnánk. Legyetek tehát nyugodtak és azt hiszem, hogy akik ismernek, nyugodtak is abban a tekintetben, hogy az alkotmányosság szellemétől sohasem fogok és sohasem fogunk eltérni. Természetesen az alkotmányosság és a nemes jogászai szellemhez való ragaszkodás nem jelenti azt, hogy mi meg akarunk követni a jogintézményeinket, hogy maradjunk vagyunk, nem akarunk haladni az étellel. Nagyon jól tudjuk, hogy a jognak az étellel harmóniában kell lennie és az élet követelményeinek meg kell felelnie. A jog nem lehet bilines az életen, nem lehet zsilib az élet útján. A jognak olyannak kell lennie, mint a jó országot, amelyen döccenés és bajok nélkül haladhat az élet.

Gróf Teleki Mihály: A magyar föld a magyarok kezébe kerüljön

Gróf **Teleki Mihály** földművelésügyi miniszter is elfoglalta hivatalát. A tisztviselők élén **Péchy Tibor** államtitkár üdvözölte. Az új miniszter válaszában hangoztatta, hogy már államtitkárként nem mint politikus, hanem elsősorban mint gazda lépett a földművelésügyi minisztérium épületébe, gyakorlati felkészültségét és szaktudását a magyar föld népe érdekében igyekezett érvényesíteni és ez lesz a célja most is, mikor a miniszteri széket elfoglalja. Elsősorban most

is dolgozni kíván, de úgy érzi, hogy most mint politikusnak is kell szólnia néhány szót.

— Tudjátok, — mondotta, — hogy én szélső nacionalista vagyok és mindnyájatoktól azt kérem, hogy ebben a szellemben dolgozzatok. Ha így dolgoztok, a magyar fajta érdekeit tudjuk munkálni és el tudjuk érni, hogy a magyar föld a magyarok kezébe kerüljön és a magyarok munkájának legyen a gyümölése. Arra kérek benneteket, hogy ezeket a szempontokat tartsátok szem előtt.

Hangoztatta, hogy fokozott munkateljesítményre van szükség, ő maga is reggeltől estig dolgozni fog. Nem engedheti meg, hogy az akták huza-vona révén ne azonnal intéztesse el. A magyar élet gyorsan halad és a hivatalokban is. Az országnak most örömmünnepe van. Szükséges, hogy a hazatefelvidéki területek népe az állami gépezet munkájában is lássa, hogy az anyaország milyen szeretettel várta őket.

Bartha, Kunder és Jaross hivatalbalépése

Bartha Károly honvédelmi miniszter a főosztályvezetőket fogadta, általános üdvözlés nem volt. Az új honvédelmi miniszter, aki mint a minisztérium régi tisztviselője és katonai főosztályának vezetője volt, a honvédelmi tárca minden ágazatát a legalaposabban ismeri már és így semmi akadály sem volt annak, hogy irányító munkáját minden alakítás, külsőség mellőzésével azonnal megkezdje.

Kunder Antal ipariügyi miniszter a tisztviselők nevében **Petneházy** államtitkár üdvözölte. A miniszter hangoztatta a régi barátságát, amely az ipariügyi minisztérium tisztviselőkarához fűzi. Öszinte támogatást kért.

— Félretéve minden politikát, — mondotta — kizárólag a munkának szenteljük időnket, mert a munkának az elkövetkezendő időben lényegesen nagyobbak kell lennie, mint amint a normális időkben szoktunk végezni.

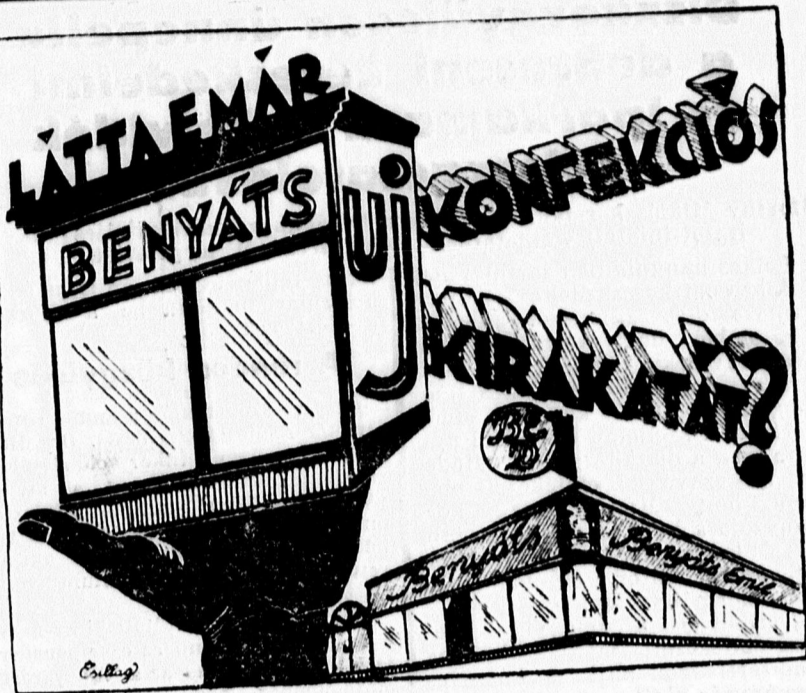
— A másik tárca — kereskedelmi minisztériumra — célzó — szintén a megoldandó problémák egész sorát veti fel. A mai időkben inkább két miniszterre van szükség egy tárcának, mint két tárcának egy miniszterre, annyi a tenivaló.

— Igyekezem úgy beosztani időmet, hogy mind a két minisztériumban el tudjam látni a reámlévő feladatokat. Ebben segítségemre lesz a közeljövőben az ipariügyi minisztériumba kinevezendő új államtitkár is.

Hungária filmszínház

MA: **Szentpétervári éjszakák**

Főszerepben: **GABY MORLAY**
Előadások: 5, 7, 9 órakor!
A legújabb Magyar Híradóban **Rothermere lord magyarországi látogatása**, Szenzáció
Paramount Világhíradó.

Házzsabályrevízió és parlamenti munkaprogram

Budapest, november 17. Az új **Imrédy**-kormány szerdán tartotta meg az első minisztertanácsot, mely fontos kérdésekkel foglalkozott.

hétfőre pártközi értekezletet hív össze, melyen megbeszéljük a szükségessé vált újításokat. A házzsabályokat ennek megfelelően reformálják s a pártközi konferencián elhatározott revíziót majd házhatározat formájában léptetik életbe. Már ennek a gyorsított tempónak alapján tárgyalják le a különböző, sorra kerülő reformjavaslatokat. A képviselőház összehívását a jövő hét közepére tervezik, amikor is **Imrédy** miniszterelnök a Házban programbeszédet mond, majd a tárgyalások során a reformjavaslatok, hír szerint, a következő sorrendben kerülnek napirendre.

Először a honvédelmi törvényjavaslatot tárgyalja a Ház s erről a javaslatról a miniszterelnök már nyilatkozott a NEP legutóbbi értekezletén.

A földbirtokpolitikai kérdések szabályozása következik ezután.

Ezután kerül sor az úgynevezett zsidótörvény egyes rendelkezéseinek a változott viszonyokhoz való átalakítására. Ebben a kérdésben a NEP újból kiküldi az úgynevezett zsidóbizottságot, amely a módosításokra vonatkozóan tesz majd előterjesztést.

Egymásután következnek még ezután a különböző igen fontos reformjavaslatok, mint a jövedelemhalmozásról, a közéleti összeféltetéséről és a különböző szociális intézkedésekről szóló rendelkezések.

Imrédy Béla miniszterelnök csütörtök délelőtt **Kánya Kálmán** külügyminiszterrel, majd a párt vezető tagjaival folytatott tanácskozást.

Pál jügoszláv kormányzó herceg rangrejtve Londonba utazott

Belgrád, nov. 17. **Olga** hercegnő szerdán este Münchenbe utazott nővére, **Tering** grófné meglátogatására.

Pál kormányzóherceg ma reggel kilenc órakor rangrejtve szünetelt az angol lapok szerint a kormányzóherceg Londonba ment, utazását a legnagyobb titokzattal végzik körül. Az udvari vonat vasutasai is csak annyit mondanak, hogy a vonat utja észak felé irányult.

× Nagy kedvezményvel várható színházi füzet szelvényt a Csokonai Színház földszinti titkári irodájában.

ANGOLBAN
FRISS HALAK ÉS HALASZLÉ
MA
NAGY HALPROPAGANDA
AZ
ANGOLBAN
ARAINK:
Szegedihalaszlé — 30 P
Rác ponty — 60 P
1 szeletsüllő — 60 P
frissensüve
Rántott ponty — 60 P
szállkané-küli

zott. A minisztertanácsot vezette **Imrédy** Béla miniszterelnök üdvözölte a kormány új tagjait és örömmel fejezte ki a felett, hogy **Jaross** Andor személyében a Felvidék képviselője is tagja lett a kormánynak.

A minisztertanácsot megvitatásra került a parlamenti munkaprogramja. Megállapodott a minisztertanács abban, hogy az országgyűlés munkaprogramjának gyorsítása érdekében a szükséges intézkedéseket a legsürgősebben elő kell készíteni. Ezt a parlamenti pártokkal is előzetesen letárgyalja a kormány. A képviselőház elnöke

Az Apollóban

MA is: a
„Jégpokol“
DOROTHY LAMOUR
főszereplésével.
Magyar Híradó:
Komárom, Érsekujvár, Rozsnyó
diadalmos megszállása.
Előadások: 5, 7, 9 órakor!

Diszközgyűlésen ünnepelte a debreceni kereskedelmi és iparkamara a Felvidék visszacsatolását

Horthy Miklós kormányzó ur Őfőméltóságához hódolatleljes táviratot intézett s elhatározta, hogy arcképét megfesteti.

Leikes hangulatban tartotta meg a debreceni kereskedelmi és iparkamara diszközgyűlését abból az alkalomból, hogy egymillió magyar felvidéki testvérünk visszavért az anyaországhoz. *Sesztina-Nagybáky Jenő* kamarai elnök emelkedett szellemű beszéddel nyitotta meg a diszközgyűlést. Hódolatleljes szavakkal emlékezett meg arról, hogy Magyarország kormányzója a húsz év előtt szétszabdalt és legyengített ország népét határozott, hátor, céltudatos és bölcs kormányzással elvezette a mai örömfeljes eredményhez. Hálával emlékezett meg azokról az államférfiakról, akik a húszéves kormányzás alatt a magyar államfőnek hűséggel és rátermettséggel segédkeztek a mai eredmény kivívásában. Szeretettel emlékezett meg a magyar Felvidék minden szenvedés ellenére faji mivoltához hű maradt magyar népéről, akik nagy mértékben tették lehetővé a magyar Felvidék visszacsatolását. Tisztelettel emlékezett meg a barátai olasz, német, lengyel nemzetekről, azok vezetőiről és Rothermere lordról, hogy a magyar nemzet nagy küzdelemben mellettünk kitartottak és elismeréssel adóztak a csonka haza népének is, amely rendíthetetlen kitartással haladt az államfő és a magyar államférfiak által kijelölt úton.

Dr. Radó Rezső kamarai főtákar szembeállította az 1920-ban elvesztett magyar területek nagyságát azzal a területtel, amely most felszabadult terület, azonban az elért eredménynek mégis óriási jelentősége van, mert *rest ültött a trianoni békemű föltogató sáncain*. Ebből a szempontból ítélve meg a helyzetet, soha el nem múló hálával kell megemlékezni azokról az államférfiakról, akik Münchenben és Bécsben a mostani békeművet vér és pusztulás nélkül létrehozták. De nemcsak néprajzi és történelmi határok vannak, amelyek a mindenkor hatalmi viszonyoktól függően változhatnak. Vannak Istentől teremtett természetes földrajzi határok, amelyeket megváltoztatni nem lehet és amelyek minden hatalom ellenére idővel feltétlenül érvényesülnek. Ezeknek az erőknél az érvényrejutása érdekében a magyar nemzetnek sorompóba kell állania. Honvédelmi, belső polgárvédelmi, kultur- és gazdaságpolitikai eszközökkel képessé kell tenni ezt az országot arra, hogy bármilyen erőpróbát is kiállhasson, mert azzal tisztába kell lenni, hogy a további eredmény kivívása kemény erőpróbára fogja tenni a magyar nemzetet. Mulasztásokat elkövetni most nem szabad, ellenben vállalni kell minden erőfeszítést és meg kell hozni minden áldozatot.

Dr. Harsányi Imre ügyvezető titkár határozati javaslatot olvasott fel, amelyet a közgyűlés egyhangú lelkesedéssel elfogadott és amelyeknek eredményeként a kamarai megfesteti a kormányzó arcképét a közgyűlési terem számára és ebből az alkalomból a kamarai hódoló táviratot intézett a kormányzóhoz. A beszédek és a határozati javaslat felolvasását számtalanszor szünni nem akaró tapsvihar szakí-

totta félbe és ugyanilyen lelkes hangulatban zárta be a diszközgyűlést az elnök.

A rendes közgyűlés

Öt perc szünet után a kamarai meg-tartotta rendes közgyűlését. Dr. Harsányi Imre ügy. titkár előadásában szeretettel emlékezett meg a távozó Bornemisza Géza iparügyi miniszter munkásságáról, valamint Kunder Antal kereskedelmi miniszteréről, aki átvette az iparügyi miniszterium vezetését is.

Nagy lelkesedést váltott ki az a bejelentés, hogy a kamarai ezer pengővel járult hozzá a „Magyar a magyarért” mozgalomhoz s hogy az összes kamarai kerületi ipartestületekhez, valamint kereskedelmi érdekképviseletekhez két ízben is hangsúlyozott körlevélben fordult, hogy ezek a testületek minél erőteljesebben működjenek közre az iparosok és kereskedők megszervezésében a „Magyar a magyarért” fel-tartott mozgalom minél nagyobb sikere céljából.

Dr. Harsányi Imre ügy. titkár ismertette az 1928. V. tc., vagyis a gyermekek, nők és fiatalok védelméről szóló törvény eddig még végre nem hajtott rendelkezéseinek végrehajtása tárgyában készített rendeltetvényt. A közgyűlés a kézművesipar részére a tervezett rendelkezések enyhítését látja szükségesnek.

A szabott árak kérdése

Dr. Diezig Alajos titkár ismertette a szabott árak kérdése tárgyában érkezett miniszteri leíratot s a közgyűlés örömmel vette tudomásul, hogy az ország kamarái egységes tervezetet fog-nak kidolgozni, amelynek az életbe való átültetéséhez minél előbb hozzá akarnak kezdeni. Ugyancsak helyes-lőleg vette tudomásul a közgyűlés az átalakítási és tatarozási adókedvez-mények tárgyában ismertett előter-tészt, továbbá a Derecske, Berettyó-ujfalu, Sarkad vasútvonal kiépítésére irányuló 1930 évi terv felújítását.

Az Idei Tikáv sikere

Dr. Diezig Alajos ezután a IV TIKÁV eredményéről tett jelentést, számszerű adatokkal igazolva azt, hogy az idei TIKÁV a nagysikerű 1933 évi TIKÁV-sikert is felülmutatja.

Dr. Torda Balázs segédtitkár ezt ki-gészítőleg ismertette a TIKÁV keretében rendezett iparos s mesterverseny megszervezéséről és eredményéről szó-ló jelentést.

Varjassy Imre és Pisszer János ka-marai tagok meleg elismeréssel adó-zták mindazok munkájának, akik fá-radságot nem ismerve kibarcolták a TIKÁV sikerét, amelyhez hasonló eredményt egy magyar vidéki város sem tud felmutatni.

Sesztina-Nagybáky Jenő elnök há-lásán köszönte meg az elismerést és kérte, hogy a kamarai tagok ezt a munkát továbbra is az eddigi lelkesé-déssel támogassák.

A vasárnapi munkaszünet s egyéb kérdések

Dr. Harsányi Imre ügy. titkár is-mertette a vasárnapi munkaszünetről szóló új rendeltetvényt, amely a vasárnapi munkaszünet teljes megvaló-sítása irányában jelentős lépést tesz. Peesenyászký Sándor kamarai tag hoz-zásolása után a közgyűlés annak a ki-vánásának adott kifejezést, hogy a teljes vasárnapi munkaszünetet új egy-

Névnapra

kedves ismerőseinknek vásároljunk hasznos ajándékot P I K Ó kézimunkaüzletében Kossuth u. 6.

séges törvény szabályozza a kereske-delmi üzletekre és ipari üzemekre egy-aránt.

Dr. Olasz Vilmos titkár ismertette a legkisebb munkabérek megállapító bizottságok reformját, amelynek célja, hogy ipari főszakmáknál Budapesten alakult bizottságok szabályozzák a munkabérek az egész ország terüle-tére nézve. A közgyűlés a vidéki érde-kek intézményes megóvását az új rend szerben is feltétlenül szükségesnek tartja és erre nézve a kamarai javas-latot is terjeszt elő.

Dr. Torda Balázs s-titkár a mester-képző tanfolyamokra vonatkozó ren-deletet s az azzal kapcsolatos kamarai intézkedéseket ismertette, amelyeket a közgyűlés Imre János kamarai tag fel-szólalása után tudomásul vett.

Dr. Harsányi Imre ügy. titkár az iparjogosi tványok kiadásának felfüg-gesztésével kapcsolatos gyakorlati kér-déseket ismertette s a közgyűlés Pe-esenyászký Sándor és Waldmann Géza tagok hozzászólásai után arra az állás-pontra helyezkedett hogy ennek a kér-désnek a gyakorlati élethez simuló rendelkezéseket tartalmazó kiegészítő rendeletet mielőbb adja ki a kor-mánynak.

Ezután dr. Torda Balázs segédtitkár iparjogi véleményeket ismertett, — amelyet dr. Rathóczy János levelezőtárg és Peesenyászký Sándor kamarai tag felszólalása után a közgyűlés tudomásul vett.

A közgyűlés Schwarz Vilmos záró-szavaival ért véget.

Háromezer magyar cserkész indul látogatóba a Felvidékre

A magyar cserkészek felvidéki útra indulnak és az Országos Cser-kész Szövetség már készíti elő az utat. Kiadták a rendelkezéseket, melynek értelmében 26 felvidéki városba és községbe látogatnak el a csapatok. Ezek a felvidéki hely-ek a következők: Galánta, Szenc, Magyardószeg, Nemeskossuth, Ér-sekújvár, Tardoskéd, Léva, Ga-ramlók, Komárom, Perbete, Ud-vard, Párkány, Kébölkút, Egyeg, Ipolyság, Losonc, Fülekk, Rima-szombat, Tornaalja, Lőkös, Rozs-nyó, Kassa, Ungvár, Csap, Bereg-szász és Munkács.

A látogatásnak valamennyi hely-lyén ünnepség formájában törté-nik meg a felvidéki csapatok ösz-szefforrása az anyaországi cser-készközponttal. A felvidéki csapa-tok mindannyian fogadalmat tesz-nek, ugyanakkor átvesszik az anya-országi csapatok által észükre vitt zászlót, az országos jelvényeket. Mindegyik csapat cserkészkönyv-tárat kap és a négynapos tartózkó-dás során a régi és a felvidéki csapa-tok tagjai egymással egygyórró barátságot kötnek. Egy-egy felvi-déki városba és helységbe 40—120 főnyi csapat indul, összesen tehát 2800 főnyire tehető a Felvidékre ellátogató csapatok taglétszáma.

Az összes csapatok egy időpon-tban indulnak ugyan, de nem mind-annyian Budapestről. A megköze-líthetőség könnyűsége szempontjából szervezték meg a látogatást. Így például az északkeleti ország-részek cserkészcsapatát Debrecen csapatai, Losonc környékét Buda-pest csapatai, a Csallóköz vidékét Komárom, Győr és Sopron csapa-tai látogatják meg. Valamennyi anyaországi csapat a helyi tisztok vezetése mellett indul, de mind-egyik csapattal vele megy az or-szágos központ egy-egy kiküldött tiszte is.

A cserkészek a szegény Felvidék lakosságának ruhát, szereteteso-magokat, adományokat visznek, meg pedig a „Magyar a ma-gyarért” akció gyűjtési anyagából. Az anyaországi csapatokat a Felvidéken iskolákban és megfe-lelő termekben szállásolják, a látog-tás és az ünnepség programja mindenütt pontosan egyforma rend és szempontok szerint törté-nik.

Nem érdektelen megemlíteni,

hogy a Felvidéken, a 28 cserkész-csapatban ezidőszent 3000 ma-gyar ifju tömörül. Ezek a cseh im-périum minden üldözötése, a ren-geteg szervezési nehézség mellett is kitartottak cserkészhivatásuk és elveik mellett. Sőt, az utóbbi két hónapban olyan nemzetmentő munkát végeztek, ami sok sébe-sültet és sok hőst kívánt a felvi-déki magyar cserkészek közül.

Az anyaországi csapatok mos-tani látogatását a felvidéki cser-készcsapatok karácsonykor hason-ló arányokban viszonzják Buda-pestben és az anyaország vidéki városaiban. A cserkészszövetség bu-dapesti központja vendéglátóak-ciót szervez máris, hogy minél me-legebben fogadhasák és láthassák el karácsonykor az anyaország cserkészei közé felavatott felvi-déki ifjakat.

Szabó Mária a debreceni Csokonai ünnepélyen

A Csokonai Kör szombati Csoko-nai ünnepélyen, mely a Déri-múzeumban lesz megtartva, szere-pelni fog Szentmihályiné Szabó Mária, a kiváló írósné is. Szentmihályiné Szabó Mária a magyar irodalomban kivételes helyet biz-tosított magának értékes, újszerű hangot megszólaltató regényeivel s méltán vette át irodalmunkban, nőiróink sorában Kaffka Margit örökét.

Szentmihályiné Szabó Mária-t, akit számos kapcsolat fűz Debre-ecenhez és legsikerültebb írásai is debreceni környezetben játszódnak le, sikerült megnyerni a Csokonai ünnepélyre felolvasni. A kitűnő írósné, akinek a napokban hagyta el a sajtót „Örök útítársak” című műve, melyet az egész magyar sajtó nagy elismeréssel fogadott, egyik legszebb írását olvassa fel.

A Csokonai ünnepély műsorán szerepel még Hamvay Lucy, a Csokonai-színház kiváló művésznője, Oláh Gábor, Debrecen nagy írója, Pap Károly, Mata János és a Városi Dalegylet.

Washington, nov. 17. A gazdaság-ügyi miniszterium közli hogy az Egy-sült Államok lakossága először halad-ta túl a 130 milliót. Most 130 millió 215 ezer ember él az Egyesült Államokban.

Dr Soó Rezső egyetemi professzor előadása a Felvidék tájairól és virágairól

Az Egyetemi Népszerű Főiskolai Tanfolyam életében ünnepi számba ment az a rendkívüli nagy érdeklődés mellett lefolyt kitűnő előadás, amelyet a Tanfolyam keretében a Kereskedő Társulat dísztermében dr. Soó Rezső professzor, a debreceni egyetem tudós botanikus tanára tartott meg tegnap délután.

A dísztermet zsúfolásig megtöltötte városunk intelligens közönsége. Ott láttuk eberswaldi Siegler Gézáé altábornagy-vegyesdandárparancsnok feleségét és Kölcsey Sandorné polgármesternét és számos más előkelő hölgyet a debreceni Mansz vezetésével. Megjelentek Bodnár János, Ferenczy István, Roska Márton egyetemi professzorok, amellet a debreceni botanikusok és földrajztanárok.

Hangulatos, rövid, de annál talpraesettebb bevezetést tartott dr. Soó professzor a Felvidékről. Majd ismertette az Északi Kárpátok geológiai-földrajzi felépítését. Jellemezte a Felvidék egyes hegyvonalaikat: a külső homokkővet, a mészkőszirteket, a belső magashegységeket, az érchegeket és az egykori vulkánok sorait. Leírta tájképi jellegüket és növénytakarójukat.

Kiemelte és a hallgatóság világosan láthatta, hogy mind földrajzi, mind biológiai alapon szorosan kapcsolódik az egész Felvidék a Magyar Medencéhez. Az igazi természetes határ itt csak a régi határ, a Kárpátok külső vízválasztó vonalán van.

A visszatért területek javarészt kulturföldek, erdők tölgyesek, vagy bükkösök, kevés fenyves, az alhavas erdők, a havas ormos s velük az igazi kárpáti flóra egyelőre még odaát maradt.

Majd Soó professzor jellemezte a kárpáti növényvilágot, összetételét, eredetét, érdekességeit. Azután bemutatta térképekben, tájképekben és növényfelvételekben a Felvidék tájtipusait és legszebb virágait. Különösen szépek voltak és láthatóan nagy hatást értek el a tátrai flórát bemutató diaposzitiv képek, igen érdekesek és hatások voltak a felvidéki tájak és városok régi metszetképei.

Soó professzor mindvégig érdekes és tanulságos előadását azzal a gondolattal fejezte be, hogy igazi ünneppé lesz, amikor minden kárpáti harangvirág magyar földön fogja harangozni a magyar feltámadást.

Halottá nyilvánítják a csehek Benest

A cseh köztársaság volt elnöke, dr. Benes, mint ismeretes, elhagyta országát és Angliában telepedett le. Most mozgalom indult meg, melynek célja az, hogy halottá nyilvánítsák a volt elnököt. Az egyik lap a következőket írja: Dr. Benes emigráns és a régi uralom valamennyi hibájával együtt halott.

Otszáz ember jégbefagyott

Moszkva, nov. 17. (Havas) A Karakisztaiban levő Almaatából jelentik: A Kaspitól északra igen heves vihar dühöngött, amelyet fagy követett. A hirtelen beállott fagy néhány halászbárkát körülzárt, mintegy ötszáz főnyi legénységgel. Hét motoros hajó és egy repülőgép segítségükre indult.

A kereskedelmi minisztérium tízezer pengős alapítványt tett a Kollégium jubileuma alkalmából

A Kollégium 400 éves jubileuma alkalmából a tiszántúli ref. egyházkerület mozzalmat indított alapítvány gyarapításra és ebből folyólag a jubileumi bizottság körlevelében kérelmeket küldött szét adományokért.

Az akciónak már eddig is nagyon szép eredménye van. Az első nagyobb adományt: 1000 pengőt az Amerikai Magyar Református Egyesület küldte, a második még nagyobb alapítványt a magyar ke-

reskedelmi minisztérium tette, amely 10.000 pengőt küldött erre a célra.

A takarékpénztárak, bankok, szövetkezetek 29 helyről küldtek be adományokat. Az egyházak közül nagyobb adományokat küldtek: Hajdúnánás 200 P, Újfalú 80 pengő, Bagamér, Nagyléta, Túrkeve 50-50 P, a magánosok közül Kiss Antal újfalui ny. lelkész 100 pengő adományt küldött.

Magyarság, szabadság, rend a megnagyobbodott hazában!

Ravasz László püspök beszéde.

A dunamelléki református egyház közgyűlésén dr. Ravasz László püspök nagy beszédet tartott, melyben foglalkozott a felvidéki magyarság kérdésével és azokkal a kérdésekkel, melyek a magyar életben felmerültek a visszaesetlenség következtében.

Hangoztatta a püspök, hogy bár barátaink száma gyarapodott, mégis inkább a saját erőnkben kell bízni és le kell küzdeni minden széthúzást. A felvidéki magyarságról a következőket mondta:

— Nekünk tudnunk kell, hogy akik visszajöttek hozzánk, más világban nőttek fel. Gondoljunk arra, hogy hazatérő testvéreink más politikai légkörben éltek. Demokrácia, szabadelvűség, egyebet jelent számukra, mint nekünk. Ma másképpen gondolkoznak, mint mi ne kezdjük el a régi szokást, hogy

baloldalinak minősítjük és úgy próbáljuk elintézni azt, aki éppolyan nemzeti, mint mi, csak néhány közömbös kérdésben másképp gondolkozik.

— Társadalompolitikai és szociális tekintetben Magyarország hátrább van, mint a visszaesetlenség rész. Nagy erőfeszítéssel kell ezen a téren mindent megtenni, hogy a különbség kiegyenlítődjék.

— A felvidéki magyarságnak nagy feladata van a magyarság újjászülésében: szabaddá, demokratikusabbá, bátrabbá és fegyelmettebbé kell tennük közös munkát. A magyarság, a szabadság és a rend harmas követelménye kell, hogy összefonódjék az új magyar lélekben. Vajha a Felvidékkal együtt Rakóczinak lelke is a miénk lenne!...

A püspök beszédét nagy tapsal fogadták a közgyűlés tagjai.

Megkezdte működését a felvidéki minisztérium

Jaross Andornak a felvidéki magyarság vezérének miniszterre történt kinevezése nemcsak a felvidéki magyarság körében keltett nagy örömet, hanem az egész magyar társadalomban is.

Jaross miniszter számára a volt osztrák követség akadémiai uccai palotájában rendeznek be hivatali helyiségeket. A miniszter már tegnap délben bement hivatalába és megkezdte munkáját. Csütörtökön délelőtt tíz órakor állt meg autója az akadémiai uccai palota előtt. Jaross Andor felsietett az első emeleten levő dolgozószobájába. Bekérlette titkárát, Mészáros Osz-

kárt, aki referált az ügyekről.

Ekkorra már megtelt az előszoba a várakozó emberekkel. Felvidéki magyarok jöttek el, hogy tiszteljenek az új miniszter előtt és ügyesbajos dolgukban tanácsot kérjenek tőle. Az egyik sarokban többtagú kassai küldöttség várakozik. Ők a cseh egyetemeken tanuló felvidéki magyar diákok ügyében jelentkeztek kihallgatásra Jaross miniszternél. Megbeszéli a miniszterrel, hogy a felvidéki magyar egyetemi hallgatókat hogyan lehet átvezetni a magyar egyetemekre.

Volosin ruszin miniszterelnök állítólag elmenekült Husztról is

Nagyszöllös nincs a csehek birtokában?

Ungvár, november 17. Tegnap reggel a keleti demarkációs határról olyan hírek érkeztek, hogy Nagyszöllös városa már nincs a cseh katonaság birtokában és azt jelenleg a ruszin felkelők tartják megszállva. Ez most már annál is valószínűbbnek látszik, mert az itt tartózkodó külföldi újságírók is hasonló értesülést szereztek és Husztról csütörtök reggel egy másik jelentés is érkezett, amely arról számol be, hogy Révai, a Volosin-kormány egyik minisztere, aki az ungvári menekülés után Nagy-

szöllösrre költözött, a hét elején Husztra érkezett és azonnal felkereste a cseh-szlovák-ruszin kormány miniszterelnökét, Volosint. Volosin és Révai hosszabb tanácskozást folytattak a huszti katonaság vezetőivel, majd mind a ketten még a keddi nap folyamán eltűntek a városból. Azt egyelőre még nem sikerült megállapítani, hogy a ruszin kormány miniszterelnöke és egyik minisztere hová utazott. Elutazásukkal kapcsolatban mindenesetre feltűnő az a tény, hogy Volosint a miniszterelnökségi hi-

vatal teljes személyzete is elkísérte útjára és a kísérlet nemcsak az összes iratokat, hanem még az egyes fontosabb irodai bútordarabokat is magával szállította. Ebből a huszti lakosság arra következtet, hogy a Volosin-kormány elmenekült Husztról is és az ország beljebb eső részeiben üti fel a főhadiszállást, vagy pedig, amint erről egyes hírek beszámolnak, Volosin végleg Prágába menekülnek.

A Volosin-kormány menekülését nemcsak a Nagyszöllösről érkező fenyegető hírek tették szükségessé, hanem az is, hogy a huszti magyar és ruszin lakosság olyan mérhetetlen gyűlölettel vette körül a városban tartózkodó Volosin-kormányt és hivatalnokai karát, hogy életük egyetlen perce sem volt biztonságban. A hét elején állítólag ruszin felkelők megármadták azt a házat, ahol Volosin tartózkodott és csak a felvonuló nagyobb katonai egységek tudták nehézfegyvertűz árán megvédeni a ruszin miniszterelnököt. A harcok során — a hír szerint — a ruszin miniszterelnök környezetének két tagját a felkelők megölték.

Fogházra ítélték, mert megütötte és kidobta a tanítót a vendéglőből

A nádudvari Boros-féle vendéglőben borozgatott három tanító, közöttük Bakos Ferenc is. A záróra már elmúlt, de a társaság nem akar még hazatérni, idogáltak csendesen beszélgetve. Gyöngy György községi esküdt, két rendőrrel betért a vendéglőbe és felszólította a vendégeket, hogy távozzanak el, mert elmúlt a záróra. Bakos kijelentette, hogy nem megy még, mert két deci bort akar még inni. Gyöngy György erre odalépett a tanítóhoz, megragadta a kabátjánál fogva, felemelte a székéről és kivitte. Tanuk szerint a tanítót botjával és a kezével is megütötte.

Hivatalos hatalommal való visszaélés miatt került a debreceni törvényszék elé Gyöngy György. Tagadta a vádat, de három tanu a szemébe mondotta, hogy megütötte a tanítót.

Az is kiderült a tárgyaláson, hogy a vádlott nem viselt semmiféle ismertető jelet, amiből a tanító tudhatta volna, hogy Gyöngynek joga van ott távozásra szólítani.

A bíróság előtt az egyik tanu, egy tanító a tárgyalás izgalma hatására alatt kissé rosszul lett és kihallgatását félbe kellett szakítani.

A bizonyítási eljárás befejezése után a bíróság elítélte Gyöngyöt 15 napi fogházra, de az ítélet végrehajtását felfüggesztették.

Még a takarékos ember is járhat színházba, ha kedvezményes fűzet-szelvényt vált a Csokonai Színház földszinti titkári irodájában.

Heti műsor:

November 18-án pénteken prömier: Gellérthegyi kaland. Látványos nagyoperett. Prömierbérlet 6. sz.

November 19-én, szombaton délután zóna előadásban: Nem leszek hálátlan.

November 19-én, szombaton este: Gellérthegyi kaland.

November 20-án vasárnap délután: Gellérthegyi kaland.

November 20-án vasárnap este: Gellérthegyi kaland.

November 21-én hétfőn: Gellérthegyi kaland A) bérlet 7. sz.

November 22-én kedden este: Gellérthegyi kaland B) bérlet 7.

A színházi iroda jelenti:

Ma, pénteken, 18-án este 8 órakor **PRÖMIERBÉRLET** 6. számban

Vidámság - Jókodv - Látványosság

Vidéken először a rádió nagy sikere:

Gellérthegyi kaland

Körössy—Csongor nagy magyar daljátéka!

Főszereplők: Hamvay Lucy, Márkus Lajos, Kondor Ily, Bakó Baba, Sugár Misi, Kamarás Gyula, Bálint György, Horváth F. Ferenc. Rendező: Szabó Ernő. Karagy: Csanak Béla.

Tudjuk, hogy

az Ön idegzete

a kellemes perceket keresi. Vidám, látványos, kellemes szórakozást kap a

Gellérthegyi kaland

sorozatos előadásain, Egész héten, szerdáiig

Gellérthegyi kaland

Diszlettervező és festő: Ballon József, aki a Vig özvegy káprázatos diszleteit festette. Szombaton délután

rendkívül mérsékelt helyáru

Zónaelőadásban

Nem leszek hálátlan

VASÁRNAP DÉLUTÁN IS

Gellérthegyi kaland

Felhívás

Debrecen mindkét nembeli fiatalságához!

Színpadra alkalmas fiatal leányok és fiúk jelentkezését kéri és várja a Csokonai színház.

Ingyenes oktatásban

részesíti és

színpadi gyakorlatra

neveli a jelentkezőket, akik alkalmasak színi pályára. A továbbiakról bővebb felvilágosítást ad személyes jelentkezéskor Györi József titkár (előcsarnok alsó iroda), aki mindennap a jelentkezők rendelkezésére áll. Megfelelő előmenetel esetén az alkalmas jelentkezők szerződést is nyernek a színházról.

zsef titkár (előcsarnok alsó iroda), aki mindennap a jelentkezők rendelkezésére áll. Megfelelő előmenetel esetén az alkalmas jelentkezők szerződést is nyernek a színházról.

Szines színházi filmkockák

A „Gellérthegyi kaland”

vidám, érdekes meséje a Gellérthegyen kezdődik. Itt találkozik össze Éva Tarján Istvánnal, a daliás huszárkapitánnyal. Tarján megmenti Évát egy toladó férfi közeledésétől és már az első kép után, mint szerelmesek válnak el. A szerelmet azonban egyelőre veszedelem fenyegeti Évát hozzá akarják adni amerikai unokaöccséhez, akinek dollárjai rendbehoznak édesapja gyárát. Közben egy kedves és kedélyes balatonföldvári vikend még szerelmesebbé teszi a fiatalokat, akik végül is különböző bonyodalmak és félreértések után egymásé lesznek.

Háromszoros happy-end

van az operettben a Gellérthegyi kalandban. Nemesak a főszerepet játszó Márkus—Hamvay Lucy pár kerül össze a darab végén, hanem Éva barátja Franci és Lakatos Laci önkéntes is, akiket a darabban Kondor Ily és Sugár Misi alakít. Sőt, hogy a házasságok száma teljes legyen: egymásé lesznek Tera minden és Csülök Bálint örmester, akinek mulatságos szerepét Bakó Baba és Szabó Ernő viszi színpadra.

Sláger

csaknem minden száma az új operettnek... A két legnépszerűbb számonálabb adjuk:

Márkus:

A szívem a szíveddel találkoztott
És azóta boldog vagyok.
Te lettél az álomom, fehér gyöngyvirágom,

Tündököl, mint a csillagok.
Ha szemedbe nézek, az élet ragyog
Ha nem látalak úgy érzem én sem
vagyok...
Te lettél az álomom, fehér gyöngyvirágom,

Szeress hát, ne játsz velem...

Hamvay:

Vége lesz a nyárnak
És a boldogságnak
Vége, hamar itt van a tél...

Márkus:

Szép kicsi szobámban,
Télen is csak nyár van.
És ez a dal vár és remél...
A szívem a szíveddel...

A második felvonás forró tangóját szintén Hamvay Lucy és Márkus Lajos énekli:

Hamvay:

Nézem a nap is mosolyog az égen
Valahol a szigeten éppen
Gyönyörű tangó szól...

Márkus:

Kérdem, mikor a könnyes szemét nézem,
Valahol bent a kis szívében
Ugy-e, hogy rám gondol?

Refr.:

Gyémántos hintóval jövök érted
Estefelé, ha a csillag ragyog...
Szép kicsikém, csak te légy enyém,
Az esti harangok, hogyha szólhatnak
Tudod a te kerted alatt vagyok,
Ott várlak én — Ha te jössz felém
A szerelmünk olyan,
Mint egy tündérrálmom.
Hogyha majd vége lesz,
Az lesz a halálom
Gyémántos hintóval jövök érted,
Estefelé ha a csillag ragyog
Szép kicsikém, csak te légy enyém.

A Gellérthegyen kezdődik...
A pápai huszárkaszárnyában folytatódik...
És hol végződik a

Gellérthegyi kaland?!...

Nézze meg a Csokonai-Színházban.

Mussolini-park, Hitler-tér és Pilsudski ut Debreczenben

A Monti-Kör javaslata Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottságához

A felvidéki magyar testvérekért folytatott küzdelemben Olaszország, Németország és Lengyelország egyértelműleg állottak Magyarország mellé. Az eredmény egymillió magyar és 12400 négyzetkilométer terület visszanyerése. A magyar nemzet hasonló helyzetben szintén sikra szállt volna barátai érdekében. A jelen helyzetben hálóját erkölcsi magatartásával s gondolati formákban tudja kifejezésre juttatni.

Egyik kifejezési mód, melyhez már több nagy magyar város folyamodott, uccák és terek elnevezése a barátaink nemzetek nagyjairól. Erre vonatkozólag már indítvány is érkezett Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottságához. Az olaszbarátok debreceni Monti-Köre ezt a javaslatot kívánja támogatni és a megvalósulás útjára terelni, amikor konkrét formában is megjelöli, mely terek s utak kereszteltesse át Mussolini, Hitler, Pilsudski nevére.

A Monti-Kör javaslata, amelyet Lossonczy István főispánnak és dr. Kölesy Sándor polgármesternek előterjesztett, lényegében a következő:

Az OTI a múlt évben közel 70 millió pengőt fizetett ki

Az OTI november 27-én tartja közgyűlését a budai Vigadóban. Elkészült a jelentés vaskos kötete az OTI múlt évi munkájáról. Megtudjuk, hogy az OTI-nál a munkások száma egy év alatt 105.523-ról 110.871-re emelkedett. A munkavállaló tagok száma 650.000 fölé ugrott és a betegségi biztosítási járulékok négy és fél millió pengővel több, mint volt az előző évben.

Az OTI tagjai részére az elmúlt évben 60.887.092 pengőt fizetett ki. Egy év alatt 2671 biztosítottat ismertek el az öregségi járadékra való jogosultságát.

Csokonai születésének 165-ik évfordulója

Tegnap volt 165-ik esztendeje annak, hogy Csokonai Vitéz Mihály egy kis debreceni házban meglátta a napvilágot. A Csokonai Kör emlékünnepe, amelyet erre a napra terveztek, közébejött események miatt szombatra kellett halasztani. Így a Csokonai Kör ünneplése nem történhetik éppen az évforduló napján. Kegyeletüknek azonban az évforduló napján is kifejezést adtak a Csokonai Kör tagjai. Tegnap délután 12 óra után a Csokonai Kör néhány tisztviselője és választmányi tagja megjelent a Csokonai szobornál és letették a szobor talapzatára a Csokonai Kör koszorúját. A koszoru szalagjának felirata: »Emlékedet híven őrizük Csokonai Kör 1938. november 17.« Csokonai sírjához vasárnap

A Nagyerdői Vigadó és a TIKAV II. pavillonja között az 1930. évi térképen „Vigadó térnek” nevezett parkrészt neveztessek el „Mussolini-parknak”.

A Horthy Miklós sugárút közepén fekvő „Lajos-király tér” neveztessek el „Hitler térnek”.

A Magoss György térből kiinduló nyugati irányban haladó „Károly Ferenc József útnak” a hajdúböszörményi útig terjedő része neveztessek el „Pilsudski útnak”.

A Monti-Kör véleménye szerint a Vigadóter névnek megváltoztatása különösebb veszélyt nem jelent az ucca neveken. A Lajos-király tér helyett a térképen jelenleg Csapó ucca derekán tervezett „Tabán tér” nevének megváltoztatását javasolják Nagy Lajos király térére. A Károly Ferenc József útnak a bősörményi úttól nyugatra eső része megmaradna továbbra is Károly Ferenc József útnak.

A törvényhatósági bizottság tagjai bizonyára rövidesen határozattá emelik a javaslatot s Debreczenben nem sokára uccatáblák fogják hirdetni a város közönségének a legutóbbi nagy események felett érzett őszinte örömeit és igaz hálóját.

vonulnak ki a Csokonai Kör tagjai.

Ma lesz a Dóczi lengyel ünnepélye

A Dóczi leánygimnázium „Gyóni Géza Önképzőköre” ma, pénteken délután 5 órakor az intézet tornacsarnokában lengyel ünnepélyt rendez, a már ismertetett nivós műsorral. Belépődíj nincs, műsormegváltás tetszés szerint kötelező, a sepsiszentgyörgyi református leányiskola javára. A Dóczi leánynevelő intézet s önképzőköre a felvidéki „Magyar a magyarért” mozgalomból már többször kivette részét: s felvidéki testvéreink után most a nagy szükségben szenvedő erdélyi iskola segítségére igyekeznek sietni.

Fekes Géza egy évi börtönrre ítéltek el család és okirathamisítás miatt

Hírt adtunk már arról, hogy a debreceni törvényszéken október 5-én tárgyalást tartottak Fekes Géza büntügyében, aki ellen család és okirathamisítás miatt indult meg az eljárás. A vád szerint Fekes Géza néven vett igénybe hitelt és gimnáziumi érettségi bizonyítványt is hamisított.

A folytatódó főtárgyalást esütörtökön tartotta meg a törvényszéken a Trásy tanács. Lényegtelen tanukihallgatások után befejezték a bizonyítási eljárást. A bíróság megállapította Fekes Géza bűnösségét és elítélte egyévi börtönrre.

Az ítélet nem jogerős. A bíróság Fekes Géza, kérelmét teljesítve, szabadlábra helyezte.

Készül az új földbirtokjavaslat

Szabályozzák a mezőgazdasági ingatlanok tulajdonszerzését. A 300 holdnál nagyobb birtokok szerződéseit újra be kell jelenteni. Kishaszonbirtokokat kell alakítani a 300 holdon felüli földbirtokok egyes kategóriáinál.

Imrédy Béla miniszterelnök már több ízben hangoztatta az új földbirtokpolitikai reform szükségességét. Beavatott körökből származó értesülés szerint a miniszterelnök földbirtokpolitikai elgondolásait már formába is öntötték és elkészült az ezirányú törvényjavaslat tervezete. Persze, ez véglegesnek még nem tekinthető, de az bizonyos, hogy ennek alapján kiadják a nagyfontosságú reformot megvalósítandó. A reform célja először az, hogy a mező- és erdőgazdasági ingatlanok tulajdonszerzését egyes vonatkozásokban a nemzet jövőjének biztosítása érdekében szabályozza. Az eddigi elgondolás szerint a száz holdat meghaladó mezőgazdasági ingatlanterületekre vonatkozó birtok szerződés bemutatási kötelezettség alá esik és a szerződés tudomásulvételével egyidejűleg a földművelésügyi miniszter kötelezheti a bérbeadót, hogy a haszonbirtok ingatlan mezőgazdasági művelés alatt álló területének legfeljebb egyharmad részét kis haszonbirtokoknak adja bérbe. Az egyharmadrésznél lekapcsolás kimondása esetén sem a bérbeadó, sem a bérlet ezen a címen a haszonbirtok jogügylettől el nem állhat. Ha a lekapcsolt terület eléri a haszonbérbe adott ingatlan egynegyed részét, úgy a földművelésügyi miniszter a birtokos, vagy a bérlet kivásárlására a Magyar Földhitelintézetet jelöli ki a bérleti jogviszony szabályozására. A döntés ellen jogorvoslatért az ítélőtáblához lehet fordulni.

A törvénytervezet egyik legérdekesebb pontja, hír szerint, az volna, hogy a földművelésügyi miniszter a bejelentési kötelezettség alá eső haszonbirtok szerződés tudomásulvételét megtagadhatja még az esetben is, ha az állam előbirtok joggal élni nem akarja. A miniszter ezen rendelkezése ellen jogorvoslatnak helye nincs.

A további intézkedések szerint a 300 holdnál nagyobb birtokok szerződéseit újra be kell jelenteni, ha még legalább hat esztendőre szól. A földművelésügyi miniszter a 300 holdnál nagyobb és még hat évig futó haszonbirtokokat a szerződés bemutatásánál számított egy éven belül akár az egész hat évre átveheti kishaszonbirtokok alakítása céljából, akár kötelezheti a bérbeadót, hogy birtoka egyharmad részét haszonbirtok céljaira adja. Ha az eredeti haszonbirtok szerződés jóváhagyásakor kishaszonbirtokok céljaira már egy bizonyos területet leadott, úgy ez most beszámítandó az egyharmadnyi leadási részbe.

Parlagon levő birtokok — elgondolás szerint — kishaszonbirtokok céljaira igénybevehetők. Az erdőgazdaságok érintetlenek maradnak.

Igen érdekes, amint említettük, véglegesnek még nem tekinthető tervezet következő rendelkezése:

1. Minden, akár több községben fekvő, de összefüggő, 300 holdat meghaladó birtok egyharmad részét kishaszonbirtokba kell adni (de a 300 hold, mint minimum, meg kell, hogy maradjon), ha a birtok tulajdonosa nem magyar állampolgár;

2. ha három évnél tovább évente hat hónapnál hosszabb időt külföldön tölt;

3. ha rt., vagy kereskedelmi tár-

saság, vagy pénzügyet a birtok tulajdonosa;

4. ha az 1938. évi XV. tc. 4. § 1. bekezdése alá eső és a 2. bekezdésben ki nem vett személy a tulajdonos (zsidó);

5. ha a tulajdonos az 1920. évi XXXVI. tc. 88. § 1. bekezdése alá esik, de nem rt. kereskedelmi társaság, vagy pénzügyet.

Ha a tulajdonos nem esik a fentebb felsorolt kategóriákba, akkor 500 hold a minimum, amely megmarad és az igénybevétel kishaszonbirtokba a birtokosnak csak egynegyed részét teheti ki. Ha azonban a birtokos a lekapcsolás dacára sem csökkenti az 1938. április elsején alkalmazott okleveles gazdák és eselések létszámát, úgy az igénybevétel az 500 holdat meghaladó egyhatod részre terjed csupán. Ha az alkalmazottak létszámát utólag csökkentenék, úgy a lekapcsolás a birtok egynegyed részére kiegészítendő.

A kishaszonbirtokok leadási kötelezettségének időpontja öt év múlva telik le, tehát addig bármely évben kimondható a lekapcsolási kötelezettség. A kisbirtok örökáron megszerzheti a bérlet területét, de csak abban az esetben, ha az örökáron való megszerzésre bejelentett terület 100 holdnyi összefüggő területet tesz ki. E célra azok a birtokok, akik nincsenek bérhatalálékban, az Országos Földhitelintézetnél gyűjthetnek tőkét.

Ha egy községben több birtokból lehet kisbirtokot kihalászni, úgy a sorrend a következő:

elsősorban a parlagon fekvő birtokok vételnek igénybe, másodsorban a nem magyar állampolgárok birtokai, vagy akik évente hat hónapnál hosszabb ideig külföldön tartózkodnak, vagy ha rt. tulajdonát képezi és végül a zsidóké a birtok.

A bérbeadott birtok azonban leadási kötelezettségével minden kategóriában megelőzi a házi kezelésben lévő birtokot, kivéve azt az esetet, ha a bérbeadó személyi viszonyai miatt kényszerítve volt a bérbeadásra.

Amerika leggazdagabb embere meghalt fogfájásban

Mackay, az amerikai kábel és rádiókirály, Amerika leggazdagabb embere fogfájásban meghalt.

A dollármilliomosnak a fogfájás következtében fertőzése támadt és a kitűnő sebészek sem tudták megmenteni az életnek.

Mackay apja Írországból vándorolt Amerikába és mint aranyásó dolgozott a Nevada államban. Ő fedezte fel a világ leghíresebb aranybányáját, a híres Bonanza-erét. Ebből a bányából három év alatt 60 millió dollár értékű arany került ki. Hatalmas vagyonát távírvonalak és kábelek építésébe fektette. Két kábeltekerttel le szállt pénzen az Atlanti-óceán alatt is.

A most meghalt Mackay már hatalmas vagyont örökölt és azt tovább fejlesztette. Fényűző életet élt és palotájának építése öt millió dollárba került. A kábelkirály után maradt vagyon 100 millió dollárra becsültek.

Erzsébet napra hasznos ajándékot vegyen.

Üveg, porcellán és díszműáruban a legnagyobb választékot

KASZANYITZKY ENDRE

üzletében találja meg.

Üveg, porcellán készletek, márkás dísz-
tárgyak legolcsóbb beszerzési forrása.

Keretkezés. Ferenc József u. 57. Üvegezés.

Megoldódott az Egymalom uccai véres támadás rejtélye

Beszámoltunk arról a véres támadásról, melynek következtében vasárnapra virradó hajnalban vérbefagyva találtak az Egymalom és Csapó uccák sarkán Vass Mihály 41 éves cipész. A szerencsétlen ember három napig eszméletlenül hevert a klinikán s tegnap súlyos műtétet, agylékelést hajtottak végre rajta. Állapota még mindig válságos.

A debreceni rendőrség dr. Csige Sándor kapitány irányításával erélyes nyomozást indított a véres merénylet ügyében megállapították, hogy az ügyben szerepe van egy orosz állampolgár nőnek is, akivel Vass Mihály ismeretségben állt. Szombatról vasárnapra virradó éjszaka Vass Mihály több árpádtéri vendéglőben mulatott s mikor reggel felé haza indult, összetalálkozott az Árpád téren az orosz nővel. Beszélgetni kezdtek, majd együtt haladtak egészen a Leány uca és Rákóczi uca sarkáig, amelytől nem messzire megtalálták vértócsában heverve Vass Mihályt.

A rendőrség megállapította, hogy a támadásról tudomással kellett bírnia Tözsér János péknek, akinek az Egytemplom uca sarkán van üzlet, mivel a merénylet ott játszódott le üzlete előtt. Tözsér elmondta a rendőrségnek, hogy vasárnap hajnalban, mikor szokott munkáját végezte, egyszerre csak nagy zajra lett figyelmes. Sikoltásokat és segélykiáltásokat hallott. Segédjével együtt, ahogy voltak, meztelen felsőtesttel munkaközben, kifizűtötték az uccára, ahol Tözsér szerint Vass Mihály és az orosz nő, aki alig tudott magyarul, hevesen dulakodtak. Vass Mihály bántalmazta Tözsér szerint a nőt, mire ő segítségére sietett a megtámadott asszonynak, kinek karja csupa vér volt és őt is bevérlezte. Közben az asszony befutott a péküzembe, ő pedig megkérdezte, hogy miért bántja a nőt Vass Mihály? Tözsér vallomása szerint az erősen ittas Vass Mihály erre gorombán nekifutott, szidta, majd beakart hatolni az orosz nő után az üzletbe. Tözsér nem engedte s mikor Vass erőszakoskodott és megtámadta állítása szerint őt, akkor megpróbálta megvédeni Vass Mihályt, úgy hogy az eleszűzött és végigvágódott a földön. Ekkor vágta úgy bele fejét a követet szélébe, hogy összezűzött koponyával terült el.

A rendőrség a vallomás alapján tovább folytatja a nyomozást s a még fel nem derített részletekre nézve, tovább folyik Tözsér kihallgatása.

A rendőrség a délutáni órákban szembeállította Vass Mihályt, Tözsér János pékmesterrel s Vass is felismerte támadóját. Tözsér megmaradt a

szembesítés során is amellet az állítása mellett, hogy nem bántalmazta a cipészt, hanem csupán segítségére sietett a hölgynek és Vass Mihály a dulakodás hevében esett el olyan szerencsétlenül, hogy fejét összezűzta a kemény, éles követben. Tözsér vallomásának sok valószínűsége van, azonban a rendőrség a kihallgatások folyamán

és a pénteki napon dönt további sorsa felől. Kihallgatták az ügyvel kapcsolatban Tözsér pékmester segédjét is, aki azonban teljesen tisztázta magát. A beállott váratlan fordulat szerint azonban Tözsér esete sem súlyos, ha vallomása beigazolódik, mert részben a megtámadott nő védelmére sietett, részben pedig önvédelemből, dulakodás hevében esett a súlyos és sokkoltatásban véletlen sérülés.

Elindult Budapestről az első kassai gyorsvonat

Husz év után, november 17-én, esütörtökön reggel 7 óra 40 perccel indulási idővel elindult az első kassai gyors Budapestről Kassára Rendszeres gyorsvonat lesz, mely az 1502. számú gyorsvonat nevet viseli. Ez volt a száma a híres békebeli tátrai gyorsnak is. Az első kassai gyorsnak 118 utasa volt.

A kassai gyors sok utasa 20 esztendei távollét után érkezik Kassára az első gyorsvonattal. Ez a gyors Füzesabony, Miskolc érintésével robog Kassára, viszi a reggeli postát is mindig magával.

Az angol király viszonozza a román király látogatását

Londoni jelentés szerint Károly román király londoni látogatását a jövő évben az angol király viszonozni fogja és hadihajón utazik Romániába.

Visszatérőben Sztambulban is látogatást tesz György angol király. A látogatás 1939-ben történik meg.

— Székszorulásoknál és az ezekkel járó felfűvődésnél, légzési zavarnál, szívdobogásnál, szédülésnél és fülzúgásnál a belek működését egy-két pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz csakhamar elrendezi, az emésztést előmozdítja, a vérkeringést felfrissíti s tiszta fejet és nyugodt alvást teremt. Kérdezze meg orvosát.

A Nobel-békedíjakat a genfi Nansen-irodának ítelték

Oslo, nov. 17. A Nobel-féle békedíjat a Genfi Menekültügyi Nansen-irodának ítelték oda. A csehszlovák válság idején, a müncheni egyezmény után a lapokban sok szó esett arról, hogy Mussolini, Chamberlain, vagy Roosevelt kapja a békedíjat. Az előzetes jóslások után meglepetésszerűen hat az illetékes bizottság döntése.

75 ezer embert vesztek a spanyol köztársaságiak

A spanyol nemzetiek nagy győzelme.

Bilbao, november 17. (MTI.) A spanyol nemzeti sajtó vezető helyen foglalkozik Franco ebrói győzelmével. A lapok szerint a nemzetiek győzelme a legnagyobb veszteségeket okozta a köztársaságiak sorában s a köztársaságiak vesztesége a legutóbbi ebrói csata során foglyokkal, halottakkal és sebesültekkel együtt eléri a 75 ezer embert.

Salamanca, november 17. A nemzeti csapatok szerdai hadijelentése megerősíti, hogy a nemzetiek az ebrói harcra elfoglalták Flix városkát. Robarroja ugyancsak a nemzetiek kezére került. Most az Ebro jobbpartja ismét teljesen a

nemzetiek birtokában van. Az ebrómenti csatában a köztársaságiak súlyos vereséget szenvedtek. Húszezer köztársasági fogságba került és eddig 13.275 köztársasági halottól tudnak. A nemzetiek 14 tarackot, 45 mozsarat, 181 nehéz géppuskát, 213 könnyű géppuskát és 18 szovjetorosz harcikocsit zsákmányoltak. Ezenkívül 17 harcikocsit használhatatlanná tettek. A nemzetiek ezenfelül 242 repülőgépet egész biztosan, 49 gépet pedig valószínűleg lelőttek.

A nemzeti repülőgépek támadást intéztek Cartagena kikötője ellen és egy hajót megrongáltak.

Összehívják a zsidókérdés tanulmányozására kiküldött bizottságot

Összejövétel a NEP országos klubjában.

Budapest, nov. 17. A NEP-nek esütörtöki klubnapján igen élénk volt a pártélet a klub Esterházy ucai helyiségében. Már 6 óra tájban nagyszámban voltak együtt a párt képviselőtagjai, az esti órákban pedig már rendkívül mozgalmas klubélet fejlődött ki. A kormány tagjai közül elsőnek Jaross Andor tárca nélküli miniszter érkezett, akit Tasnády Nagy András igazságügyminiszter, mint pártelnök üdvözölt s ezután végigvezette a termen és megismertette a párt tagjaival. Egymásután érkezett ezután a kormány többi tagja is. Félnyolc után megérkezett a pártba vitéz Imrédy Béla miniszterelnök, vitéz Bartha Károly honvédelmi miniszterrel, Bartha Ká-

roly honvédelmi minisztert, aki ezúttal jelent meg először a pártban. Imrédy Béla miniszterelnök vezette be a képviselők közé. A miniszterelnök s a kormány tagjai hosszú ideig résztvettek az élénk eszmecsereben. Ezután Imrédy Béla miniszterelnök tanácskozássra vonult vissza Tasnády Nagy Andrásal, a párt elnökével s a pártvezetőség tagjaival.

A nemzeti egység pártjának a zsidókérdés tanulmányozására kiküldött bizottságát, amelyet „a társadalmi és gazdasági élet egyensúlyának hatályosabb biztosításáról” szóló törvényjavaslat megalkotása előtt alakítottak meg, a párt holnap, péntek délután 5 órára összehívta.

Anglia elismerte az olasz birodalmat

Teljes egészükben életbeléptek az angol-olasz egyezmények.

Róma, nov. 17. A Stefani iroda jelent: Az április 16-i angol-olasz egyezmények teljes egészükben életbeléptek. Anglia elismerte az Olasz Birodalmat, Viharokkal teli korszak ért véget ezzel. Az angol-olasz viszony rendezése ugyanannak az imperialis egyensúgnak és az ebből folyó tiszta helyzet alapján ment végbe, amely a két nagyhatalom főhatalmanak és befolyásának érdekeit meghatározza a Földközi tengertől az Adeni öbölig és az Indiai óceánig. A két birodalom meg egyezése azokon a vonalakon halad, amelyeket a Duce lángelméje és akarata jelölt ki. Ekképpen a nemzetközi helyzet a rend egy új elemével gazdagodott. Öszintén el kell ismerni, hogy e rendezéssel kapcsolatban érreme van Chamberlain művének is, annak a tisztánlátásnak és szilárd erélynek, amellyel ez a törzsköcs államférfiu szembeszállt a rendtelenség áramlataival.

A római egyezmény új eleme a müncheni békét és a bécsi döntő-

bíróági ítéletet követően kialakult új európai helyzetnek. Ez az egyezmény nem változtat az olasz politika nagy irányvonalain: a róma-berlini vonalhoz való hűsége és az olasz-német-japán kommunistaellenes együttességen. Miként azonban a hivatalos magyarázatok kezdettől fogva hangsúlyozták: a tengely nem a kétségbeesés választóvonal és nem a visszautasítás korlátja, hanem a széles együttműködésnek alapvető és állandó eleme. A tengely szilárd alapja kíván lenni a rend és a szolidaritás építményének, mely Versailles romjainak helyébe kerül.

Róma, nov. 17. Cianó gróf külügyminiszter elhatározta, hogy bizottságot alapít, amely a külföldön élő olaszok Olaszországban való visszatérésének ügyével foglalkozik. A bizottság megalapítását rendkívül fontos eseménynek minősítik, mert lehetővé teszi, hogy az ország határain kívül élő többmillió olasz visszatérhessen Olaszországba.

Vissza Magyarországhoz!

A Ruzsinszkóban maradt községek a Magyarországhoz való visszacsatolást sürgetik.

Budapest, november 17. (MTI.) A Ruzsinszkóban maradt községeknek máris igen nagy része kérte azt, hogy Magyarországhoz csatoltassék. A csatlakozást kérő községek névsora folytatódatosan fog közzététetni. E névsor bevezetésében a következő községek szerepel-

nek: Turjasebes (Ung vármegye), Szolyva, Német-Kucsova, Alsógerében, Szélestő, Makarja, Kustánfalva, Kendereske, Kajdanó, Borhalom és Ignác valamennyien Berég vármegye).

Az angol Guyanában akarják elhelyezni a menekült zsidókat

London, november 17. Illetékes brit körök szerint Angol-Guyana kormányát már felhívták, hogy haladéktalanul tanulmányozza zsidó telepesek bevándorlásának lehetőségeit. Mindenekelőtt arról van szó, hogy a telepesek ezen a gyarmaton tudnának-e akár mezőgazdasági, akár ipari jövedelmező tevékenységet folytatni.

Varsó, november 17. (Lengyel Távirati Iroda.) Lengyelország londoni, hágai és brüsszeli diplomáciai képviselői utasítást kaptak, hogy kísérjék figyelemmel a zsidó menekültek segélyezése érdekében megindított tevékenység fej-

lődését és különös gondjuk legyen arra, hogy a kérdés tanulmányozásánál számoljanak a lengyelországi zsidó emigráció szükségleteivel is.

London, november 17. A Daily Telegraph sidneyi jelentése szerint Sidneybe hetenkint érkeznek zsidó emigránsok a német birodalomból és Csehszlovákiából. Ausztrália azonban nem hajlandó ilyen emigránsokat nagyobb számban felvenni. Jólértesült körök értesülése szerint a kormány azt sem akarja megengedni, hogy Eszak-Ausztrália gyéren lakott területeire telepítsenek be tömegesen zsidókat.

Vita az OMGE-ban a földreformról

Budapest, nov. 17. Az OMGE igazgatóválasztmánya esütörtökön ülést tartott. Gróf Somssich László elnök üdvözölte a Felvidék visszacsatolását. Mulschenbacher Emil a mezőgazdasági helyzetről számolt be. Az 1938-as esztendő — úgy mond — jobb az előzőnél, de az állatok hanyatlása miatt a kedvezően induló esztendő további fellendülést nem mutat. Foglalkozott a hazatért Felvidék termelési ügyével. A takarmánytermelés terén kedvező a kiegészülés. A cseh monopólium azonban lefoglalta a visszacsatolt területek gabonakészletét.

Egy másik kérdés is szoktak hangoztatni: hogy szociális téren a csehek sokkal előbbre vannak, mint Csonka-Magyarország volt. Van ebben bizonyos igazság, de van sok túlzás is. Darányi Ignác minisztersége idején megalkottunk olyan törvényeket, amelyek a gazdasági eselések helyzetét megjavították, ezeket időközben sok új rendelkezéssel bővítettük és olyan szociális intézkedéseket tettünk, amelyeket nem szabad megvető gesztussal elintézni.

Az elvégzett számítások szerint a cseh területeken a szociális teher magyar holdankint 10—12 pengőre tehető, amely teher a szociális intézmények palotáiból és azok alkalmazottainak fizetéséből adódik. Nekünk megvan a módunk arra, hogy kevesebb költséggel biztosítsuk a gazdasági jólétet.

Mindezeket figyelembe véve, azt hiszem, hogy a gazdasági unifikálásnak nem lesznek komoly nehézségei.

Ha el lehetne különíteni a világgiaei problémától Magyarországot, Románia és Jugoszlávia 20—25 millió mázsás búzafelcseslegének értékesítését, ez fontos megoldás volna a magyar búzára.

Súlyos problémánk, hogy Csehország eddig jelentősen vett részt mezőgazdasági terményeink átvételében, de a müncheni egyezmény alapján átalakult mezőgazdasági állammá. Tulajdonképp Csehország és Németország között már nincs vámhatár, mivel a szudétavidékről át lehet vinni az árukat Csehországba. Lehet, hogy a csehek és a németek között vám-

preferenciára megoldás jön létre. A megindult vitához először Farkasfalvi Farkas Géza képviselő szolt hozzá. A miniszterelnök — mondotta — kaposvári beszédében, majd most a pártterkezetlen a földbirtokot érintő terveket említette fel, amely tervek bennünket léteérdekkben érintenek. Két ilyen kérdés van, amire nekünk feltétlenül reflektálnunk kell, az egyik a földreform radikális kiterjesztése és ütemének gyorsítása, a másik az adókiterjesztés.

Wekerle Sándor volt pénzügyminiszter kijelentette, hogy a gazdaság nézete szerint az eddig érvényben levő törvényekkel megfelelő birtokpolitikát lehet csinálni abban az esetben, ha megvannak az anyagi eszközök. De a mostani törvényekkel nem lehet olyan birtokpolitikát követni, amely abból állana, hogy a jelenlegi földtulajdonosoknak nem fizetnének.

Nagy figyelem közepette Purgly Emil volt földmivelésügyi miniszter emelkerett szözlásra és azokról az aggodalmakról beszélt, amelyeket a kaposvári beszéd egyes kitételei a magyar társadalomban felidéztek. Az igazság kedvéért meg kell állapítani, hogy a miniszterelnök tegnapi beszéde módosítja bizonyos fokig a kaposvári beszédet, ez a beszéd már nem olyan merv és nem olyan rideg.

A felszólalások után Somssich elnök megállapítja, hogy az OMGE igazgatóválasztmánya a szélső radikális földreformtervek és az örökösödés új rendje rolgában egyhangú elvi határozatot tett azzal, hogy a törvényjavaslatok átvizsgálásánál a magyar gazdaságsadalom szempontjait minden erejével meg fogja védeni. A földbirtok tönkretétele és a termelés folytonosságának megzavarása ellen szól ez a határozat.

Az igazgatóválasztmány tagjainak felszólalása után az elnöklést időközben átvevő Purgly Emil egyhangú határozatként kihirdette, hogy az igazgatóválasztmány azt kéri a kormánytól, hogy a földbirtorka elbírható szociális terheket rajkon.

Az olcsónál is olcsóbban járhat színházba, aki kedvezményes szelvényt fűzetet vált a színház földszinti titkári irodájában.

HIREK

Mindenben első
a „Debreczen”

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata
november 13-tól november 20-ig:
»Aranyangyal«, Piac u. 50. Tele-
fon: 24-53. — »Reménység«, Csá-
pó u. 22. Telefon: 34-21. —
»Booskay«, Cegléd u. 22. Telefon:
29-14. — »Hungária«, Vargakert,
Szoboszlói út 4/f. Telefon: 28-85.

MENTOK TELEFONSZAMA: 04.
RENDŐRSÉGI TELEFON: 20-45.

Köd

November
kódébe
szűrkén
belevész
a reggel

s mint
hideg
látyol,
mindent
beföd:
a kóválygó,
kózsza
kód.

...Valami
lelkemre
döbben:

Igy
vész el
egyszer
minden:

a szemek,
az arcon,
az emlékek
s tán
az élet is.

egy sűrű,
szítáló,
szürke
kőben...

SZABÓ JÓZSEF SÁNDOR.

— Lord Rothermere a pécsi egyetem küldöttsége előtt kijelentette, hogy három hónap múlva ismét visszatér Magyarországra és akkor Pécsre is ellátogat az egyetemre, ahol tiszteletbeli doktori címmel tüntették ki. A pécsi egyetem barátságának céljaira a lord 10.000 pengőt adott.

— Házasság. Dr Révi Nándor ügyvéd leánya, Klára kedden tartotta esküvőjét Hartstein Péter Harangos-pusztai földbirtokossal. Az új párt az ismerősök és tisztelők elhalmozták jókívánságokkal.

— A Kollégiumi Kántus kegyetes ünnepe keretében emlékeztek meg a nagy alapítványtevőkön kívül a Kollégium híres diákjairól és tanáiról is. Holnap, 19-én délután 5 órakor a Kollégium dísztermében tartandó ünnepélyen dr Balogh Ferenc tanárról s Szombati Szabó Istvánról emlékezik meg a Kántus. Szombati Szabó István ezelőtt egy emberöltővel a kollégiumi diákok legjelesebb költője volt. Kötevel méltán kellett fellünnést itthon s Budapesten is. Tanulmányai után tábori lelkész, majd a megszállott területen lelkipásztor lett. Sok izgalmon s próbán keresztül ment teste és lelke nem bírta a terhet s négy évvel ezelőtt meghalt. Születése ötvenedik fordulóján megemlékeztek róla a Kántus, nov. 16-án, délután 5 órakor a kollégiumi díszteremben, ahova szívesen látja mindazokat, akik emlékeznek a dalos költődiákra.

— A honvédelmi miniszter legújabb rendeletével kiterjesztette a hadgyakorlatra bevonultak segélyezését. A rendelet szerint október hó 1-től kezdve családi segélyt kell megállapítani a legénységi állományú bevonultak szülei és nagyszülei részére akkor, ha megélhetésük nincs biztosítva, őket a bevonult tartotta el és nincsen más oly közeli hozzátartozójuk, vagy más olyan személy, aki eltartásukról gondoskodik. Ugyancsak segélyben részesíthető a bevonult házasságon kívül született gyermekeinek édesanyja és a házasságon kívül született 16 éven aluli gyerekek, ha a segélyre rá vannak szorulva és a bevonulás előtt is a bevonult háztartásában éltek, őket állandóan a bevonult tartotta el és jelenleg is a bevonult eltartására lennének szorulva. Végül a rendelet szerint a gyermektelen feleség részére akkor is lehet családi segélyt megállapítani, ha az illető nem munka- és keresésképtelen ugyan, de munkaalkalom hiánya miatt megfelelő munkához jutni nem képes. A mostoha gyermekeket a segély nyújtásánál azonos elbírálásban kell részesíteni az édesgyermekkel. A bevonult házasságon kívül élő nő, ha gyermeke nincsen, családi segélyben nem részesíthető.

— Mester-utcai leánykörben dr. Szabó Márton előadása István királyról pénteken 4 órakor. Jókai u. 4.

— Kimondotta a Kuria, hogy kártérítést tartozik fizetni a Beszkárt, mert egyik villamoskalauza vita közben lelékött egy utast a kocsiról, mert nem volt rendben a jegye. Harsányi Imre kalauz úgy lelékte a lépcsőről az ittas Skultéty Imrét, hogy annak a koponyája betört és meghalt. A Beszkárt a Kuria döntése alapján a polgári bíróság által megállapítandó kártérítést tartozik fizetni.

— Záptojással dobálták meg Zsitkovics volt jogoszláv miniszterelnököt, aki kortesbeszédet akart tartani Mokran községben. Autójából, ahogy kilépett záptojással dobálták és menekülnie kellett. A falu népe az autóját összetörte és bedobta a közeli folyóba. A nép azért tüntetett ellene, mert az ő rendeletére kellett annakidején kifizetni a falu határában a szőlőket.

— Naményi gyorsíró és gépiróskolába, bármikor be lehet iratkozni. (Rákóczi uca 17.)

— Angliában eltörölték a halálbüntetést. Az angol képviselőház kimondta, hogy a konzervatív párt indítványára kísérletképpen öt évre eltörölték a halálbüntetést Angliában. A képviselőház a halálbüntetés eltörölését 114 szavazattal 89 ellenében mondotta ki.

— Amerikai fegyverrel védi meg államai kormányrendszerét. A kubai hadsereg főparancsnokának Battistának a tiszteletére rendezett vacsorán nagy beszédet mondott Fish köztársasági szenátor, aki hangsúlyozta, hogy minden olyan kísérlet, mely arra irányul, hogy az amerikai államok kormányrendszerét megdöntse, az amerikai fegyveres erején fog megfogni. Beszélte arról, hogy a kellemetlen propagandának nem a hadihajók az ellenszerei, hanem a jó propaganda.

— Kibékült haragosával és azután agyonlőtte a kapuvári országúton Radler Endre 22 éves felsőendrédi legény. Az úton találkozott régi ellenfelével Szántó Imrével, akivel kibékült. Együtt mentek néhány métert, majd husángot kapott a kezébe a legény és agyonlőtte a meglepetéstől védekezni sem tudó társát. A gyilkos Radlert elfogták a csendőrök.

— Az amerikai haditengerészet hat-száz méteres filmjét, mely a legutóbbi tengeri gyakorlathoz készült, ellopták Bostonban egy tengerész tiszttől autójáról. A filmre nagyon vigyáztak, mert hadititkok voltak rajta. A tolvaj feltörte a gépkocsi ajtaját, hogy a filmet tartalmazó dobozt ellophassa.

— A lengyel kormány helyzete a választásokon megerősödött és nagy többséget szerzett. A kormány pozíciója ennél fogva szilárd. Nem is lesz változás, csak néhány államtitkári és osztályfőnöki álláson eszerélik a posztokat.

— Erzsébet napra elővirágot, művirágot legizlesebb kivételben, legolesóbban RÓZSA virágarnokban, Kossuth uca 3.

— Szállodát ad a főváros a felvidéki diákoknak, mert számítnak arra, hogy a Felvidékről sok ifjú jön a budapesti egyetemre és főiskolákra. A főváros a felvidéki diákok elhelyezésére a 200 személyes Toldi Ferenc diákszállót adja át. Kimondják, hogy a jövőben a fővárosi nyaraltatási akciók a Felvidék felé irányulnak és a felvidéki falvakban nyaraltatják majd a fővárosi diákokat és tanerőket.

— Megőrült a bányász az Ózd melletti farkaslyuki bányában és a föld alatt lefűtötte vasdoronggal két társát, Papp Gusztáv. Az örült bányász lefűtött társai mellett felakasztotta magát és meghalt. A lefűtött bányászok állapota nem súlyos.

— Meghalt dr. Gerlóczy Endre a Budapesti Ügyvédi Kamara al-elnöke. Dr. Gerlóczy 54 éves volt.

— Mussolini és Chamberlain táviratváltása megtörtént az angol-olasz egyezmény ratifikálása alkalmából. Egyidejűleg forma szerint törölték a londoni idegen diplomáciai képviselők sorából az abessziniai londoni követtséget. A követtség személyzete felveszi az angol állampolgárságot.

— A világnézetű kurzus mai, az Actio Catholica debreceni kultúrális szakosztályának rendezésében megtartandó immár negyedik kultúrestetének egyik előadója a »Krisztus atlétái«, »Lelket az életbe« és a »Mégváltás szolgálói« című könyvek kiváló szerzője, dr. Schmiéd Béla pusztadobosi esperesplébános lesz, ki mai, első előadását »Lélekhalhatatlanság« címen fogja megtartani. Nagy érdeklődésre tarthat számot a másik előadó, dr. Weninger Antal orvos, klinikai tanársegéd is, ki a mult alkalommal elmaradt előadását »Faj, nemzet és vallás« címen fogja pótlólag megtartani. A díjmentes előadást, mely a piarista gimnázium dísztermében 18 órakor kezdődik, szívesen lát érdeklődőket a rendezőség.

— Ötvenzer mázsával emelkedett a cukorfogyasztás szeptember és októberben. A pénzügyminiszter kimutatása szerint az ország cukorfogyasztása szeptemberben és októberben ötven ezer mázsával növekedett. Ez nagyrészt annak tudható be, hogy a háborús hetekben nagyban tartalékolták a cukrot. A tartalékolásnak világos jele az, hogy most hiába csökkentették a cukor árát, mégis csökken a fogyasztás, mert először a tartalékokat akarják elfogyasztani.

— Istentiszteletek ideje az orth. Izs. templomban. Pénteken délután 3.55 órakor, szombaton reggel 8 órakor, délután 3.30 órakor. Szombat kezdete pénteken délután 3.45 órakor, szombat vége szombaton este 4.55 órakor.

— Zsidó istentiszteletek. A debreceni statusquo-ante izr. anyahitközség templomaiban az istentiszteletek rendje f. hó 18-25-ig. Péntek este mindkét templomban 4.10, szombat reggel mindkét templomban 7, délelőtt a Kápolnási utcában (ifjúsági 9.15, a Deák Ferenc utcában fél 11, délután mindkét templomban fél 3, a Kápolnási utcában (ifjúsági) fél 4, este mindkét templomban 4.55; jajm kippür kótajn szerdán a Kápolnási utcában 12, a Deák Ferenc utcában 4 órakor. Köznap reggel mindkét templomban fél 7, este mindkét templomban 4 óra 20 perckor. Hítszónoklat péntek este a Deák Ferenc utcában. Rabbiszág.

— A gyakran visszatérő fejtífús, szédülés és szívdobogás nagyon sok esetben megszűnik, ha egyideig naponta reggel éhgyomorral és esetleg este lefekvés előtt is egy-egy fél pohárnyi természetes »Ferenc József« keszrűvizet iszunk. Kérdezze meg orvosát.

— »Magyar a magyarért« akcióra adományoztak: Arkossy Gyuláné 3.50 P. Medve István — 50 P. Az összegeket rendeltetési helyére juttattuk.

— Megvesztegetéssel vádolva került a debreceni törvényszék elé Schwarc Ferenc hajdúszoboszlói vendéglős és Biró Sándor hajdúszoboszlói lakos. A vád szerint ez évben vitéz Majoros Lajos rendőr észrevette, hogy vasárnap palinkát adott ki a vendéglős és ezért figyelmeztette is. A vendéglős öt pengőt adott át Birónak, hogy adja át a rendőrnök és így intézzék el a dolgot. A rendőr megvesztegetés kísérlete miatt tett jelentést és így került az ügy törvényszék elé. A tárgyaláson a vádlottak tagadták a vádat, de a bíróság a rendőr vallomása alapján elítélte a vendéglőst 25 pengő, társát pedig 15 pengő pénzbüntetésre. — Az ítélet nem jogerős.

— Gyermekek kezébe került a vadászfegyver az egyik hajduházi házi tanyán, mert Pálfi Takács József, akinek gazdája tisztításra adta át a fegyvert, tisztítás után megtöltötte és letette abba a szobába, ahol gyermekek is tartózkodtak. A fegyvert otthagya és kiment kapálni. A fegyverrel a gyermekek játszadozni kezdtek és az elsült fegyver súlyosan megsebesítette a kezén Fekete Miklós 15 éves fiút. A gondatlan ember ellen megindult az eljárás gondatlanságból okozott súlyos testisértés miatt. A bíróság elítélte 15 napi fogházra.

— A saját felesége jelentette fel Hajnal István debreceni munkást testisértés miatt, elpanaszolván, hogy őt megverte. A járásbírósgon tárgyalást is tartottak, melyen az asszony kijelentette, hogy visszavonja a feljelentést, nem kívánja férje megbüntetését, ha a férje, aki 19 évi házasság után négy gyermekkel magára hagyta, visszatér hozzá. A férj kijelentette, hogy nem hajlandó visszavonni, mert ő a nyugalmat szereti és azt más helyen megtalálta. Ítélet azért még sem lett az ügyből, mert az asszony végül is kijelentette, hogy akkor sem kívánja férje megbüntetését, ha az nem tér vissza hozzá. A bíró megszüntette az eljárást.

— Zalogcedulát talált a Csapó uccán Harsányi Lajosné debreceni asszony és a cedulát eladta Barona Lászlónénak. Harsányiné ellen megindult az eljárás és a járásbírósgon elítélte nyolc pengő pénzbüntetésre, mert a más zalogceduláját nem adta be a rendőrségre, hanem értékesítette.

— Megbüntették a gazdát, Tóth Ferencet 10 pengőre a járásbírósgon, mert cselédjét, Opre Andrászt arculverte. A cseléd elpanaszolta, hogy azért kapta a verést, mert a gazdája sötét estig legeltette a jóságokat és ő kijelentette, hogy nem vállalja a felelősséget, ha tilosba tévednek, mert nem lehet már látni. A cseléd jelentette fel a gazdáját és így indult meg az eljárás.

— Lindbergh ezredes Németországban akar végleg letelepedni. Felesége már Berlinben lakik. A híres óceánrepülő együtt akar működni a német aviatika vezetőivel.

— Mussolini fia, Vittorio Mussolini angol barátainak meghívását elfogadta és Angliába utazik. Hír szerint a Duce fiát az angol király fogadja.

A Nobel-békedíjakat a genfi Nansen-irodának ítelték

Osló, nov. 17. A Nobel-féle békedíjat a Genfi Menekültügyi Nansen-irodának ítelték oda. A cseh-szlovák válság idején, a müncheni egyezmény után a lapokban sok

szó esett arról, hogy Mussolini, Chamberlain, vagy Roosevelt kapja a békedíjat. Az előzetes jóslások után meglepetésszerűen hat az illetékes bizottság döntése.

75 ezer embert vesztek a spanyol köztársaságiak

A spanyol nemzetiek nagy győzelme.

Bilbao, november 17. (MTI.) A spanyol nemzeti sajtó vezető helyen foglalkozik Franco ebrói győzelmével. A lapok szerint a nemzetiek győzelme a legnagyobb veszteségeket okozta a köztársaságiak sorában s a köztársaságiak vesztesége a legutóbbi ebrói csata során foglyokkal, halottakkal és sebesültekkel együtt eléri a 75 ezer embert.

Salamanca, november 17. A nemzeti csapatok szerdai hadijelentése megerősíti, hogy a nemzetiek az ebrói harcra elfoglalták Flix városkát, Robarroja ugyanezen a nemzetiek kezére került. Most az Ebro jobbpartja ismét teljesen a

nemzetiek birtokában van. Az ebrómenti csatában a köztársaságiak súlyos vereséget szenvedtek. Húszezer köztársasági fogságba került és eddig 13.275 köztársasági halottól tudnak. A nemzetiek 14 tarackot, 45 mozarat, 181 nehéz géppuskát, 213 könnyű géppuskát és 18 szovjetorosz harcikocsit zsákmányoltak. Ezenkívül 17 harcikocsit használhatatlanná tettek. A nemzetiek ezenfelül 242 repülőgépet egész biztosan, 49 gépet pedig valószínűleg lelőttek.

A nemzeti repülőgépek támadást intéztek Cartagena kikötője ellen és egy hajót megrongáltak.

Összehívták a zsidókérdés tanulmányozására kiküldött bizottságot

Összejövetel a NEP országos clubjában.

Budapest, nov. 17. A NEP-nek esütörtöki klubnapján igen élénk volt a pártélet a klub Esterházy ucai helyiségében. Már 6 óra tájban nagyszámban voltak együtt a párt képviselőtagjai, az esti órákban pedig már rendkívül mozgalmas klubélet fejlődött ki. A kormány tagjai közül elsőnek Jaross Andor tárcanélküli miniszter érkezett, akit Tasnády Nagy András igazságügyminiszter, mint pártelnök üdvözölt s ezután végigvezette a termen és megismertette a párt tagjaival. Egymásután érkezett ezután a kormány többi tagja is. Felnylene után megérkezett a pártba vitéz Imrédy Béla miniszterelnök, vitéz Bartha Károly honvédelmi miniszterrel, Bartha Ká-

rolly honvédelmi minisztert, aki ezuttal jelent meg először a pártban. Imrédy Béla miniszterelnök vezette be a képviselők közé. A miniszterelnök s a kormány tagjai hosszú ideig résztvettek az élénk eszmecsereben. Ezután Imrédy Béla miniszterelnök tanácskozára vonult vissza Tasnády Nagy András, a párt elnökével s a pártvezetőség tagjaival.

A nemzeti egység pártjának a zsidókérdés tanulmányozására kiküldött bizottságát, amelyet „a társadalmi és gazdasági élet egyensúlyának hatályosabb biztosításáról” szóló törvényjavaslat megalkotása előtt alakítottak meg, a párt holnap, péntek délután 5 órára összehívta.

Anglia elismerte az olasz birodalmat

Teljes egészükben életbeléptek az angol-olasz egyezmények.

Róma, nov. 17. A Stefani iroda jelenti: Az április 16-i angol-olasz egyezmények teljes egészükben életbeléptek. Anglia elismerte az Olasz Birodalmat, Viharokkal teli korszak ért véget ezzel. Az angol-olasz viszony rendezése ugyanannak az imperiális egyenlőségnek és az ebből folyó tiszta helyzet alapján ment végbe, amely a két nagyhatalom főhatalmanak és befolyásának érdekeit meghatározza a Földközi tengertől az Adeni öbölhöz és az Indiai óceánig. A két birodalom meg egyezése azokon a vonalakon halad, amelyeket a Duce lángelméje és akarata jelölt ki. Ekképpen a nemzetközi helyzet a rend egy új elemével gazdagodott. Öszintén el kell ismerni, hogy e rendezéssel kapcsolatban érreme van Chamberlain művének is, annak a tisztánlátásnak és szilárd erőlynek, amellyel ez a törzsökös államférfiu szembezállt a rendtelenség áramlataival.

A római egyezmény új eleme a müncheni békét és a bécsi döntő-

bíróági ítéletet követően kialakult új európai helyzetnek. Ez az egyezmény nem változtat az olasz politika nagy irányvonalain: a róma-berlini vonalhoz való hűség és az olasz-német-japán kommunistaellenes együttességen. Miként azonban a hivatalos magyarázatok kezdettől fogva hangsúlyozták: a tengely nem a két-ségbeesés választóvonalára és nem a visszautasítás korlátja, hanem a széles együttműködésnek alapvető és állandó eleme. A tengely szilárd alapja kíván lenni a rend és a szolidaritás építményének, mely Versailles romjainak helyébe kerül.

Róma, nov. 17. Cianó gróf külügyminiszter elhatározta, hogy bizottságot alapít, amely a külföldön élő olaszok Olaszországban való visszatérésének ügyével foglalkozik. A bizottság megalapítását rendkívül fontos eseménynek minősítik, mert lehetővé teszi, hogy az ország határain kívül élő többmillió olasz visszatérhessen Olaszországba.

Vissza Magyarországhoz!

A Ruszinszkóban maradt községek a Magyarországhoz való visszacsatolást sürgetik.

Budapest, november 17. (MTI.) A Ruszinszkóban maradt községeknek máris igen nagy része kérte azt, hogy Magyarországhoz csatolassék. A csatlakozást kérő községek névsora folytatódáson fog közzététetni. E névsor bevezetésében a következő községek szerepel-

nek: Turjasebes (Ung vármegye), Szolyva, Német-Kucsova, Alsógerében, Szélestó, Makarja, Kustánfalva, Kendereske, Kajdanó, Borhalom és Ignác valamennyien Bereg vármegye).

Az angol Guyanában akarják elhelyezni a menekült zsidókat

London, november 17. Illetékes brit körök szerint Angol-Guyana kormányát már felhívták, hogy haladéktalanul tanulmányozza zsidó telepek beavandorlásának lehetőségeit. Mindenekelőtt arról van szó, hogy a telepek ezen a gyarmaton tudnának-e akár mezőgazdasági, akár ipari jövedelmező tevékenységet folytatni.

Varsó, november 17. (Lengyel Távirati Iroda.) Lengyelország londoni, hágai és brüsszeli diplomáciai képviselői utasítást kaptak, hogy kísérik figyelemmel a zsidó menekültek segélyezése érdekében megindított tevékenység fej-

lődését és különös gondjuk legyen arra, hogy a kérdés tanulmányozásánál számoljanak a lengyelországi zsidó emigráció szükségleteivel is.

London, november 17. A Daily Telegraph sidneyi jelentése szerint Sidneybe hetenként érkeznek zsidó emigránsok a német birodalomból és Csehszlovákiából. Ausztrália azonban nem hajlandó ilyen emigránsokat nagyobb számban felvenni. Jólértesült körök értesülése szerint a kormány azt sem akarja megengedni, hogy Eszak-Ausztrália gyéren lakott területeire telepítsenek be tömegesen zsidókat.

Vita az OMGE-ban a földreformról

Budapest, nov. 17. Az OMGE igazgatóválasztmánya esütörtökön ülést tartott. Gróf Somssich László elnök üdvözölte a Felvidék visszacsatolását. Mutschbacher Emil a mezőgazdasági helyzetről számolt be. Az 1938-as esztendő — úgymond — jobb az előzőnél, de az állatárak hanyatlása miatt a kedvezően induló esztendő további fellendülést nem mutat. Foglalkozott a hazatért Felvidék termelési ügyével. A lakarmánytermelési részen kedvező a kiegészülés. A cseh monopólium azonban lefoglalta a visszacsatolt területek gabonakészletét.

— Egy másik kérdést is szoktak hangoztatni: hogy szociális téren a csehek sokkal előbbre vannak, mint Csonka-Magyarország volt. Van ebben bizonyos igazság, de van sok túlzás is. Darányi Ignác minisztersége idején megalkottunk olyan törvényeket, amelyek a gazdasági eselések helyzetét megjavították, ezeket időközben sok új rendelkezéssel bővítettük és olyan szociális intézkedéseket tettünk, amelyeket nem szabad megvető gestussal elintézni.

— Az elvégzett számítások szerint a cseh területeken a szociális teher magyar holdankint 10—12 pengőre tehető, amely teher a szociális intézmények palotáiból és azok alkalmazottainak fizetéséből adódik. Nekünk megvan a módunk arra, hogy kevesebb költséggel biztosítsuk a gazdasági jólétet.

— Mindezeket figyelembe véve, azt hiszem, hogy a gazdasági unitikálásnak nem lesznek komoly nehézségei.

— Ha el lehetne különíteni a világgiazi problémától Magyarország, Románia és Jugoszlávia 20—25 millió mázsás búzafelcselégének értékesítését, ez fontos megoldás volna a magyar búzára.

— Súlyos problémánk, hogy Csehország eddig jelentősen vett részt mezőgazdasági terményeink átvételében, de a müncheni egyezmény alapján átalakult mezőgazdasági államunk. Tulajdonképp Csehország és Németország között már nincs vámhatár, mivel a szüdtévidékről át lehet vinni az árukat Csehországba. Lehet, hogy a csehek és a németek között vám-

preferenciára megoldás jön létre. A megindult vitához először Farkasfalvi Farkas Géza képviselő szolt hozzá. A miniszterelnök — mondotta — kaposvári beszédeben, majd most a pártterkezetlen a földbirtokot érintő terveket említette fel, amely tervek bennünket léteérdekekben érintenek. Két ilyen kérdés van, amire nekünk feltétlenül reflektálnunk kell, az egyik a földreform radikális kiterjesztése és ütemének gyorsítása, a másik az adókéterjesztés.

Wekerle Sándor volt pénzügyminiszter kijelentette, hogy a gazdaság nézete szerint az eddig érvényben levő törvényekkel megfelelő birtokpolitikát lehet csinálni abban az esetben, ha megvannak az anyagi eszközök. De a mostani törvényekkel nem lehet olyan birtokpolitikát követni, amely abból állana, hogy a jelenlegi földtulajdonosoknak nem fizetnének.

Nagy figyelem közepette Purgly Emil volt földmivelésügyi miniszter emelkerett szolásra és azokról az aggodalmakról beszélt, amelyeket a kaposvári beszéd egyes kitételei a magyar társadalomban felidéztek. Az igazság kedvéért meg kell állapítani, hogy a miniszterelnök tegnapielőtti beszéde módosítja bizonyos fokig a kaposvári beszédet, ez a beszéd már nem olyan merv és nem olyan ridog.

A felszólalások után Somssich elnök megállapítja, hogy az OMGE igazgatóválasztmánya a szélső radikális földreformtervek és az örökösödés új rendje rolgában egyhangu elvi határozatot tett azzal, hogy a törvényjavaslatok átvizsgálásánál a magyar gazdaságtársadalom szempontjait minden erejével meg fogja védeni. A földbirtok tönkretétele és a termelés folytonosságának megzavarása ellen szól ez a határozat.

Az igazgatóválasztmány tagjainak felszólalása után az elnöklet időközben átvévo Purgly Emil egyhangu határozatként kihirdette, hogy az igazgatóválasztmány azt kéri a kormánytól, hogy a földbirtorka elbirható szociális terheket rajkon.

x Az olesónál is olesóbban járhat szinbázba, aki kedvezményes szelvény füzetét vált a szinbáz földszinti titkári irodájában.

INDOJÁRÁS

Hazánkban borult és esendes volt a mai nap és a Sopron-Ogyallai vonalon kisebb eső is szemerkélt. A hőmérséklet 5-6 fok körül ingadozott ország-szerint.

Jóslás: Mérsékelt északnyugati, északi légáramlás, több helyen kevés eső, a magasabb hegyeken köd és kisebb havazás. A hőmérséklet éjjel és nappal is 5 fok körül mozog.

— A Pécsi Egyetemi Atlétikai Klub esztőtörtékön délben egy órakeres stafétát indított Kassára. Az útvonal Pakson át vezet Budapestre, majd Gyöngyös, Füzesabony, Hidasnémeti érintésével ér Kassára, ahol megkoszorúzzák II. Rákóczi Ferenc fejedelem koporsóját. Pécsi földet visznek a kassai országzászlóhoz s megkoszorúzzák a hősi emlékművet. Valószínűleg vasárnap délben érkezik Kassára a 30 főből álló staféta utolsó tagja.

— Három hónapra és tizenegyezer pengő pénzbüntetésre ítélték egy cigarettapapíresempészt. Dózsa Ferenc segédmunkás ellen vámmjövédéki kihágás miatt büntető eljárás indult, mert a vád szerint a visszacsatolás előtt Ipolyságról nagymennyiségű szivarkapapírt csempésztett át a határon. — A pénzügyőrök elfogták. Társa leugrott a vonatról és elmenekült. A segédmunkás azzal védekezett a budapesti törvényszék előtt, hogy nem volt munkája, a csempészárúval akart magának egy kis jövedelmet biztosítani. A törvényszék 3 hónapi fogsázbüntetésre és 11.127 pengő pénzbüntetésre ítélte, amely behajthatatlanság esetén 233 napi fogsázbüntetésre változtatható át. Az ítélet nem jogerős.

— Tizenegy letartóztatás a szombati támadások miatt. Budapestről jelentik: Mint ismeretes szombaton este az úgynevezett Nemzeti Front tagjai a szociáldemokratapárt különböző fővárosi és környéki munkásotthonát megtámadták. A rendőri nyomozás a rombolók közül többet előállított és ezek közül — miután beigazolódott — hogy résztvettek a rombolásban, magánosok elleni erőszak bűntette miatt ma délben tizenegy fiatal embert előzetes letartóztatásba helyeztek a büntügyi osztályon. A letartóztatottak tegnap délben átkerültek az ügyészség fogsázbába. Azokat, akiket velük együtt előállítottak a főkapitányság büntügyi osztályára, részben a toloncházba vitték, részben szabadlábra helyezték.

— Megölt két mezőkászonyi legényt a talált kézigránát. Ricséi Tamás és Krón Sándor mezőkászonyi legények a szőlőhegyen kézigránát találtak. Karóval piszkálgatták s közben a kézi gránát felrobbant. A robbanás Ricséit azonnal megölte, Krón pedig a kórházba szállítása közben halt meg.

— Száztizenkétezer hadirokkant és hadiözvegy van Magyarországon. A Hadirokkantak Országos Szövetsége legutóbb érdekes adatokat hozott nyilvánosságra arról, hogy száztizenkétezer hadirokkantat és hadiözvegyet tartanak nyilván Magyarország területén. A visszakérülő magyar területeken szintén összeírják a világháború rokkantjait és hadiözvegyeit.

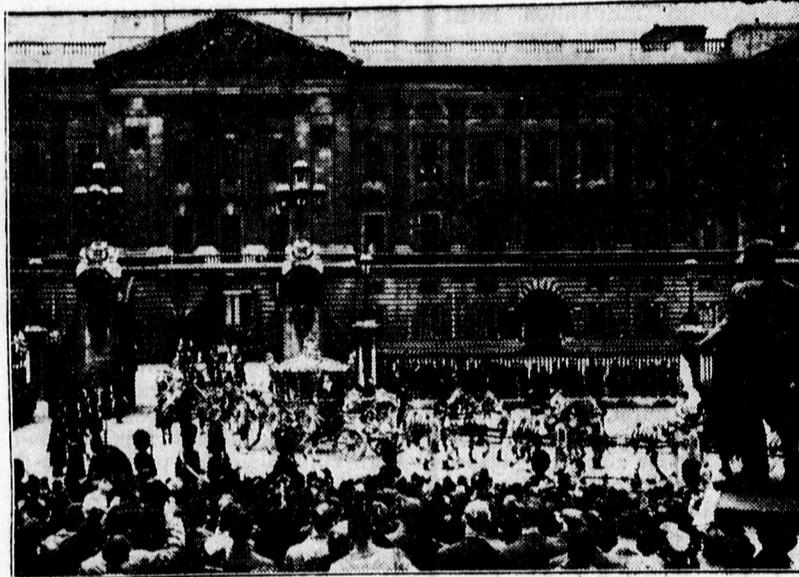
— Mária szavolyai hercegnő Bourbon Pármái Lajos herceggel előreláthatólag januárban köt házasságot.

— Mussolini Brunó tegnapi Angliába repült. Mussolini legidősebb fia, Brunó a közeljövőben, a Daily Express szerint már esztőtörtékön repülőgépen Angliába érkezik és lord Hardwich vendége lesz a lord sussexmegei kastélyában. A látogatás hír szerint repülőgépgyártással függ össze.

— Farida királynénak leánya született. Kairóból jelentik: Farida egyiptomi királyné leánygyermekét hozott a világra.

Az angol király és királyné

Az angol király az arany hintón a parlament megnyitására távozik.

Az olasz külügyminiszter lengyelországi utja

Róma, nov. 17. (MPL). Az Osservatore Romano jó forrásból származó értesülése szerint Ciano gróf külügyminiszter december folyamán Lengyelországba utazik, hogy viszonzozza Beck lengyel külügyminiszternek márciusban tett római látogatását. Dlugorowski lengyel nagykövet esztőtörtök délelőtti látogatást tett Ciano gróf külügyminiszternél.

Két honvédszászlós motorkerékpárbalesete

Gyula, nov. 17. Szoboszlai Béla és Kacsán Pál honvédszászlósok ma hajnalban motorkerékpáron Gyula felé igyekeztek. A nagy ködben nem vették észre, hogy előttük egy parasztszekér halad s teljes sebességgel nekirohantak. Mindketten véresen kerültek el az

uton. Egy közben odaérkezett tehérgépkocsis vezetője értesítette a mentőket, akik a sebesülteket a gyulai kórházba szállították. Szoboszlai tegnap délben belehalt sérüléseibe. Kacsánt bekötözése után lakására vitték.

Új joggyakorokok

Az igazságügyminiszter dr. Vörösi László nyíregyházi lakost a debreceni, dr. Adriányi Pál sátoraljaújhegyi lakost szintén a debreceni, dr. Benkő István debreceni lakost a budapesti, dr. Katona Kálmán debreceni lakost a pécsi, dr. Szógyényi Lajos Gyula debreceni lakost a debreceni, dr. Bogdánffy László miskolci és dr. Varga László Ferenc kisvárdai lakosokat a debreceni kir. ítélőtábla kerületében joggyakorlatra boesátotta.

— Az „Esti Kurir” című fővárosi lap tegnap este nem érkezett meg Debrecenbe. Ennek nyomán az a hír jött, hogy a lapot betiltották, vagy elköbölték. Érdeklődtünk telefonon Budapesten, ahol azt a választ kaptuk, hogy megjelent, nyilván valami hiba, vagy tévedés folytán nem jutott el tegnap este Debrecenbe.

— Aláírták az Anglia és Amerika közötti kereskedelmi egyezményt. — Washingtoni jelentés szerint egyrészt az Egyesült Államok, másrészt Anglia, illetve Kanada között létesült új kereskedelmi egyezményeket ma aláírták a washingtoni külügyminiszter rövid beszédben kijelentette hogy a szerződés aláírása történelmi esemény, mert hatalmas erővel támogatja a világtérfelméreteket, a nemzetek közötti megegyezést és együttműködés irányában.

Londoni jelentés szerint a román fegyverkezési hitel ügye nem jól áll Angliában, mert Anglia első sorban a saját tagállamai szükségletét elégíti ki. A Romániának nyújtandó kölcsön kizárólag politikai természetű lenne és csak akkor adják meg, ha az előbbi igényeket már kielégítették.

MOZI

VIGSZINHÁZ.

Uz Bence

Nyíró József zengő nyelvűt visszaadni a legnehezebb feladat filmen. Az a szépsége, amit a nyelv mód el. Az a szépsége, ahogy elmondja. Eppen ezért volt merész vállalkozás filmre vinni s éppen ezért vannak törései ennek a képnek, bár kétségtelenül sokkal jobb még így is, mint az átlag magyar filmek tömege. Van levegője, van elgondolása, van valami olyan szépsége és hamvas magyarsága, ami előtt csak levett kalappal állhat meg az ember. Nem az, amit Nyíró József teremt, nem olyan, ahogyan ő teremtette, — mégis fenségesen szép, mégis megrendítően magyar. Egy csipetnyit kapunk az erdélyi havasok levegőjéből azoknak a mesterien bevágott eredeti felvételeknek jóvoltából. Kapunk valami olyan zamatot az erdélyi magyar életről, amit eddig hiába kerestünk itt-ott a filmek között. Nem azt, amit Nyíró teremt, mert azt egyszerűen nem lehet visszaadni, mégis jól esett látni, hallani.

A szereplők között sok régi ismerősünk volt. Jávor Pál sok tekintetben megpróbálta a férfias, a leleményes, s elszánt és mindenből életet teremtő Uz Bence alakját megformálni, arról nem tehet, hogy az erdélyi havasok fiát minden tekintetben nem tudta érzékelni, de férfiasan szép, erős alakítása így is igen kitűnően érvényesült.

A zsúfolt ház közönsége nagy lelkesedéssel, elismeréssel fogadta az első erdélyi filmet, mely a küzdelmes magyarság életének egy darabját hozta élénk és elevenítette fel.

Szentpétervári éjszakák

A Hungária mozgó bemutatója.

Tolsztoj „Kreutzer szonátáját” nem először vitték filmre. Az eddigi kísérletek közül magasan kiemelkedik a „Szentpétervári éjszakák”, elsősorban művészi rendezésével. A film meséje ugyan több helyen, különösen az előjátékban, lényegesen eltér Tolsztoj regényétől, ez azonban nem válik kárára a darabnak s a jelenetek hiánytalanul visszatükrözik az emésztő féltékenység drámájának sötét színeit. Hiánytalanul tökéletes művészet a remek szereplőgárda játéka, élen Jean Yonnel s Gaby Morleyvel. — A kísérő műsorban a Paramount híradó és Budapest szobraitól készült kultúrfilm közepes kégesztést nyújtanak.

Jégpokol

Az Apolló mozgó bemutatója.

Az alaskai orvhalászok világába vezet el Henry Hathaway látványosságaiiban monumentális rendezésű filmje. A kissé ponyvaizú mese tele izgalmas jelenetekkel, drámai eseményekkel. Hogy a cselekmény még sem tudja a nézőt teljesen lekötöni, annak oka főleg a tőlünk annyira távoli milieu. — Mindenért kárpótol azonban az amerikai filmgyártásnak ebben a darabban élményszerűen érvényesülő, csodálatos technikája. Gigantikus nagyszerű képekben izgalmas hegyösszeomlások, óriási jégtömböknek lavinaszerű tengebezuulása, tengeri útközetek vonulnak el a publikum előtt, lenyűgöző hatást kelte. A szereplők: élen a dzsungel világából, ezúttal a jévidékre került Dorohy Lamourral és a kitűnő George Rafttal kitűnnek.

— Nagy kedvezménytel válthat színházi füzet szelvényt a Csokonai Színház földszinti titkári irodájában.

Simon Géza ny. postaelőnök, volt takarékpénztári tisztviselő, életének 51. évében hosszas betegség után meghalt. Az elhunytban Simon István ny. igazgató-tanító fiát gyászolja. Simon Géza halála széles körben kellett mély részvételt. Feleségén és gyermekein kívül testvérei és kiterjedt rokonság siratja halálát, mely éppen boldog házasága 25-ik évében következett be.

Özv. Végh Lajosné, Uchirovits Mária MÁV nyugdíjas, 75 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután félhárom órakor lesz a köztemetői 2. A ravatalozó tereméből, római katolikus szertartással. Lakása: Péterfia u. 47. **Pusztai temetkezési intézet.**

Jobbágy Imre szabómester 81 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután három órakor lesz a köztemetői ravatalozó tereméből, református szertartással. Lakása: Csapó uca 51. — **Pusztai temetkezési intézet.**

— „Magyar a magyarért.” A debreceni státusquo ante izraelita anyahitközség „Magyar a magyarért” folyószámlájára a Magyar Általános Hitelbank debreceni fiókjánál a következő újabb felvezetések történtek: Bresnitz Béla 11 P, Czútrín Miklós 11 P, Csáti Tiborné S P, dr. Deák Imre 9 P, Fehéi Antal 75 P, dr. Fényes Jenő 55 P, Fülöp Kálmán 4 P, Fülöp Miklós 17 P, Goldschläger Elemér 4 P, Greiner Gyula 10 P, Grosz Ignác 9 P, Grünbaum Lipót 4 P, Gyémánt Imre 9 P, Hermann Dezső 25 P, dr. Jakabfi Imre 10 P, Keller Árpád 6 P, özv. Kovács Vilmosné 8 P, Lantos Ödön 4 P, Márton József 3 P, Nagy Gyuláné 9 P, dr. Nagy Sándor 11 P, Rosenfeld Dezső 10 P, Rosner Zoltán 9 P, Steier Ignác 14 P, Schwarz Teréz 6 P, Tihanyi József 30 P, Verézi Lajos 18 P, Weisz Ferenc (Hunyadi u. 11.) 25 P, Weisz Miksa (Egymalom u.) 7 P. Ezeket köszönettel nyugtázzuk. Az elnökség.

A Magyar a magyarért mozgalom avára az orl. izr. hitközség útján befojtott újabb adományok kimutatása: Danziger Lajos kereskedő a már befojtott 50 P-n kívül 19 P, Danziger Zoltán 5 P, Pollatsek József 17 P, Ornstein Mór 7, Préz Ferenc 4 P, Adler Jenő 72 P, Rothmann Márton 4 P, Friedmann Simon 3 P, Zóber Lőrinc 9 P, Pollatsek Ignác 5 P, Eisenberg Dezső 13 P, Spitzer Menyhért 15 P, Grossmann Miklós 4 P, Berger Sámuel 4 P, Grosz Béla 11 P, Jakab Mórné 20 P, Weinberger Miksa 20 P, Mayer Manó 58 P, Herskovits Miklós 13 P, Stark Jenő 72 P, Goldstein Sámuel 4 P, Unschorfer Herman 2 P, Schwartz Nővérek 9 P, özv. Mandel Samuné 5 P, Rosenbaum Aaladár 43 P, Deutsch Jenő 10 P, Schwartz Ferenc 7 P, Kupfer Jakab 12 P, Krausz Albert 35 P, Gottesmann Izrael 32 P, Jurovits Abraham 7 P, Glöck Gyula 4 P, Teitelbaum Izidor 7 P, Schwartz Miksa 20 P, Grünzweig Jenő, Andor és Samu 12 P. Ezeket köszönettel nyugtázzuk. Az elnökség.

HIRDETÉNY. 50812—50816/1938. év. sz. — **Debrecen sz. kir. város adóhivatalától.** Értésíti a városi adóhivatal az érdekelteket, miszerint 1937 év folyamán bejelentett művelési ág változásokról a helyszíni vizsgálat befejeződött s az erről készült 1938 évi változási jegyzéket az adóhivatal 40. sz. szobájában (birtoknyilvántartás) 1938 november hó 16-tól 1938 december hó elsejéig közszemlélre kitétetett s ez a hivatalos óra (8—12-ig) alatt megtekinthető. Ezen hirdetőment azon figyelemzettel közli a városi adóhivatal, hogy a sérelmesnek vélt osztálybasorozás (művelési ág megállapí-

tás) ellen közszemlélre kitétel utolsó napját követő 15 nap alatt a pénzügyminisztériumhoz intézett s itt beadandó felszólalással élhet. — Debrecen, 1938. november 15. Városi adóhivatal.

Erdélyi hírek

— **Désen összemolt az ötszáz esztendő óvári torony,** mely egyik legpompásabb ékessége volt a városoknak. Húsz év óta senki se viselte gondját a műemléknek, ez okozta pusztulását.

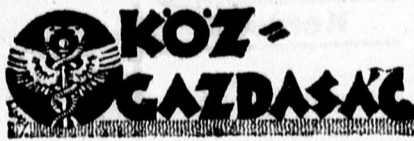
— **Most állították össze az újonnan alakult Szamos helytartóság tisztviselői névsorát és egyetlen magyar névvel se találkozunk.** Bizonyosággal arra, hogy mindaz, amit a kisebbségekről hirdet kifelé Románia, üres szólam csupán.

— **Jakab József szatmári öreg gazda a szőlőjéből kissé ittasan, de nótás kedvvel igyekezett hazafelé és közben magyar katona-nótákat dudolgotat. A esztendőre elfogták és most a kolozsvári hadbíróház három hónapi fogsággal sújtotta a 66 esztendő jövedű öreg magyar nótázó kedvét. Így fest az egyenlőség... a szabadság...**

— **A kolozsvári Iris telepen fellépett a cigányok között a kiütéses tifusz, a hatóság elrendelte 350 cigány azonnali beoltását.**

— **Sikar Joan** abrudbányai lakostól elloptak ötkilónyi aranyat, a többi között igen sok magyar békebeli tíz és húsz koronás aranyat, 2500 magyar egykoronást. A testet elfogták, aki a román gazda malma alól lopta el a kincsét, de letartóztatták a károsultat is — valuta rejtkezés miatt...

— **Botnemissa Sebestyén,** a Kolozsvári román polgármester elhatározta, hogy Kolozsvárról könyvet írat a legutóbbi húsz esztendő román történelmének megörökítésére.

TERMÉNYTÖZSDE.

Tartott a készáruipiac.

A készáruipiacon a termények ára nem változott.

Búza tiszayidéki 77 kg 20.50—20.60, 78 kg 20.70—20.80, 79 kg 20.90—21.00, 80 kilós 21.00—21.10. — Felsőtisza 77 kg 20.45—20.55, 78 kg 20.65—20.75, 79 kg 20.85—20.95, 80 kg 20.95—21.05 rozs 14.85—15.00, takarmányárpa első rendű 18.30—18.50, középminőségű 18.00—18.20, sörárpa kiváló 21.00—21.50, prima 20.00—20.75, sörárpa 19.50—20.00, zab elsőrendű 19.30—19.45, középminőségű 19.20—19.30, tengeri 13.20—13.30, korpa 12.80—13.8-as liszt 15.70—16.00 P mázsánként.

SERTÉSVÁSÁR.

A tegnapi ferencvárosi sertésvásárra összes felhajtás 4942 darab volt. Vásári állományból angol hússertésfelhajtás 944 darab. Az irányzat nagyon lanya. Árak: uradalmi zsírsertés páronként 340 kilón felül 112.5 fillér, szedett sertés I. 97—99 fillér, kivételesen 100 fillér, III. 80—90 fillér, angol sonkasertés II. 90—98 fillér, exportzsl márkázott 150 fillér kilónként.

MOSOTT RONGYOT vesz lapunk nyomdája

A PALÁNKAI VADLUDAK REGÉNY

IRTA: SZEKULA JENŐ

— 59. közlemény —

Némán lépkedtek egymás mellett, eljutottak immár az istállókig. De az albinó még mindig nem szölt egy szót sem.

Elza is izgatott volt és rosszkedvű. Lázás ajka kegyetlenül megárandult. Szavakat keresett ő is, de nem talált.

— **Bandi!** — suttogta, megragadva a fiu karját. — Vigyen el innen... vigyen magával!

— **Hova?** — esodálkozott a fiu meglepődötten, hogy a lány mindig megelőzi őt a vallomásban, — mint valami gondolatolvasó tündérke.

A felhők dermedt magasságából kísérteties hangok kerekedtek... mintha emberek kiáltoznának.

— **Khék... khék...** — kiabáltak zagyva összevisszaságban a vonuló vadludak. — **Teng... teng... tat... tat...** — hangzott mint a postakürt, vagy bánatos bucsúének.

A költöző madarak nagy nyugtalansága mintha átragadt volna most a lányra is.

— **Az anyámhoz vigyen.** Herkulesfűdőre... még mindig vár engem... Vigyen el innen, Bandi. — mert az az érzésem, hogy itt rámszakadnak a falak!

— **Hát megszöktessem... velem jönné?** — hebegte az albinó. — **Komolyan mondja ezt, Elza, vagy csak tréfál?**

— **Nem vagyok tréfás** kedvemben, — felelte Elza komor ábrázattal.

Elhuzta társát az istállók közeléből, mintha félne, hogy a eselédnöp kihallgatná beszélgetésüket.

— **Legjobb volna, ha meg ma éjjel lóra pattannánk és eltűnnénk innen...** — ajánlotta a lány. — **En a Köprüli Ágára ülök, mert annak nagyon gyors lába van.**

Az albinó azonban aggodalmaskodva kémlelte a zimankós eget. Még az éjjel zivatar lesz. Az idő nem alkalmas a szökésre. Különbben is elő kell készíteni. Neki át kell mennie a mezővárosba a holmijáért; délelőtt pedig a pénzt akarja kivenni a takarékpénztárból. S kölesönkéri majd a Sinkovsies kocsiját, azon fognak kimenni a vasútra.

Már készen van az gész haditerve.

Majd a náda lakodalmas házbán fognak találkozni mind a ketten az ebédutáni órákban. A lány jukkerkocsiján jön oda, az ülés alá könnyen elrejtethet egy-két bóröndöt, amire az uton szüksége lehet, s ő is minden dolgát elintézi addig rendben. Aztán köd előtt, köd utánam... a lakodalomból úgy tűnnek el, mint a kámfor.

— **Hát nem bánom...** — rebegette a parasztnümmios leánya, akinek a kedve ellenére volt a halogatás. Az albinó még az éjjel kocsiba fogott, hogy átránduljon Sinkovicsékhoz. Elza pedig fáradtan visszavonult a szobájába.

HARMINKILENCEDIK FEJEZET.

Parasztmenyegző.

Hogy hány tokjót, jerkét, ürüt és malacot pusztítottak el, mennyi libát pulykát vágtak le, nem beszélve a kisebb szárnyasokról, s a kolivából, a szlatkóból és más édes haszontalanságról milyen mennyiség fogyott, a szép Milka esküvőjén, azoknak felsorolása túlhaladna ennek a regénynek szerep keretét.

Diszes paraszti esküvő volt, melyre emberemlékezet óta nem emlékeznek Nadályon. Milka déceg leány volt, vörhenyes csillogású szöke haja feltűnést keltett mindenütt; mélységes ragyogású kék szemének elbűvölő a nézése, amellet egyetlen gyermek is. Apja, a jómódú bunyevác gazda, ki akart tenni magáért, amint az ily esetben illik is.

A lakodalom már a kora reggeli órákban megkezdődött. Talpig fehérbe, aranyba, ezüstbe felöltözve várakozik az igazóen szép menyasszony. Vele az apja, anyja... egyész atyafisága, és a tisztára ki-mosdatott fölbokrétazott serdülő nyoszolyólányok. De némaság uralkodik a meszelt szentképes falak között. Mindenki lábujjhegyen jár-kél, hangtalanul beszélnek, inkább jelekkel, mintha megnémultak volna.

A nyoszolyólánykák is igyekeznek visszafojtani kitörni készülő vihögásukat. De itt esendnek és né maságnak kell most uralkodni, mintha eleven lény nem volna a házbán. Minha kihalt volna az egész épület. A függönyöket is leengedték.

A kapukat bezárták és eltorlaszolták.

Ide csak hosszabb huza-vona után fogják beengedni a völegényt.

Könyörgésre kel fognia a dolgot ha látni akarja szép menyasszonyát.

De már hallani ime a esengők szavát, a kocsik robogásával... a itt-ott szórványos pisztolydurrogást. Közledek a pusztapalánkai völegény, cimboráival és az egész retyeruttal.

Peró leszál a kocsiról. Szerényen bezörgöt a kapun.

— **Nyissák ki! Meggyüttem!**

Meg sem nyikkannak odabenn. A kuncogást is visszafojtják. A kripták lakói sem lehetnének némábbak.

— **En vagyok itt, a Peró!** — kiáltja már emeltebb hangon. — **Hát nem hallják? Vagy nem akarják hallani?**

Téglát ragad. Azzal döngeti a kaput.

— **Nyissák ki! Vagy szétverem ezt a vályoghodályt.**

Erre már megszólalnak a kapubolt titokzatos mélységéből. Innen is, onnan is mérges hangok esaholnak feléje.

— **Menjen dolgára! Itt nincsen semmi keresnivalója!**

(Régi bunyevác móka ez. Nem kell komolyan venni. Hozzá tartozik a bunyevác lakodalmas szertartáshoz.)

— **A menyasszonyomat kívánom! Látni akarom, szép aramát!** kiáltja a völegény tajtékozva.

— **Hát beengedjük...** — hangzik a válasz hosszabb tanakodás után. — **De vámot fizessenek kendtek!**

— **Boldogan!** — sóhajt föl a kinnrekedt völegény.

A kapu nyílik. Egyenként engedik be az érkezetteket.

Fehér leánykezek nyujtják a tányérokat feléjük, abba kell a vámot bedobni. Szürke nikkelpénzek hulladoznak s itt-ott egy ezüstpénz is koppan. Legkevésbé a völegény bosszankodik a sere miatt. Hiszen ami így egybegyül, az a szép ara hozományát növeli.

(Folyt. köv.)

SPORT

A Ferencvárosban a Boeskaik ellen nemcsak Toldi, hanem Bíró játéka is kétes, de ez nem jelent gyengülést, hiszen Toldi helyett Kemény, Bíró helyett meg Tancos játszik a Fradiban. Toldinak bokatorése van és ezért nem szerepelhet, míg Bíró gyomorsúlyvesztés miatt betegeskedik és így kerül sor Tancos játékára.

A Felvidéki egyesületek beosztása nem lesz olyan könnyű, mint tervezték, a legtöbb jó játékos képviselő és be akar kerülni a nemzeti ligába, vagy legalább is az NBB-be. A Kaszai AC, amely most a felbomlott bajnokság kapcsán vezetett, a nemzeti bajnokságba való beosztását kéri, de az ungvári losonci, füleki, beregszászi, munkácsi egyetlek is beakarnak kerülni az NBB-be. Sok vita és tárgyalás lesz még efelelt.

Enyhén büntették meg a Debrecenben kiállított két zuglói játékosát, az egyik 20, a másik 10 pengő pénzbüntetést kapott, a Zuglót meg 20 pengőre büntették. Olesón megúszták a játékosok vezetői jelentés alapján, de hátra van még a Boeskaik feljelentése és a rendőri büntető része.

Nagy az érdeklődés a vasárnapi Budapest-Debrecen válogatott tornaszíniadóról, amely Pesten lesz. Debrecen válogatottjában Tóth, Mogyoróssy, Szabó, Both stb. szerepel, míg Budapest válogatottja így áll fel: Börstök, Gaál, Patáki, Sántha, Sárkány, Nemere, Szóó, Várkői csapatból kerül ki. A versenyt a válogató jellege van, a legjobban szereplők képviselik a magyar színeket a december 4-én sorra kerülő olasz-magyar válogatott tornaszíniadalon.

A Főiskolai Sportszövetség vasárnap tartja közgyűlését Pesten. A közgyűlés

érdekesége, hogy a vidék összefogott és az ifjúsági elnök vidéki lesz. Pécsről választják meg, a PEAC tagjai. Vidéki a tanárelnök is, dr. Millecker Rezső debreceni egyetemi tanár személyében. A DEAC-ot közgyűlésen dr. Kardhordó Sándor főtitkár, egyetemi fogalmazó képviseli.

A Kaszai AC december 4-én Pesten Ferencváros ellen, 6-án Szolnokon a MAV ellen, 8-án Szegeden játszik. Nem lesz sok ez a mérkőzés öt nap alatt... És a másik kérdés, Debrecen hol marad a rendezők közül.

A vasárnapi Boeskaik-Ferencváros mérkőzést Rubint vezeti, a többi NB mérkőzés játékosai: Ujpest-Hungária Szigeti, Elektromos-SSE Klein, Taxi-Phobus Palásti, Zugló-Nemzeti Vass, Szeged-Kispest Ujvári, Szolnok-Budafok Hertzka.

A Boeskaikban az az újság, hogy amennyiben Janszó nem tudna elmenni, akkor Elek a hátvéd a Boeskaikban

a Ferencváros ellen. Ez a megoldás azért is fetszelős, mert ha akár Eleknek nem menne hátul, vagy Palotásnak elől, Orosznak mint fedezetnek, a csere azonnal végrehajtható, lévén mindegyik használható más posztion is. A végleges összeállítás pénteken lesz.

A DVSC csapata erősen megváltozik a Csepel ellen vasárnap. Keskeny véd Mild helyett, hátvéd Radics lesz, ha addig leigazozják és mellette Antal József. Kézi nincs Debrecenben. A fedezetor marad Elek, Kántor, Papp. A csatársorba Bihari II. Szabó, Gere, Bihari I. Nagy, felállításban játszik. Gere ügyében kedvező döntés jött és így játszhat. Ha mégsem játszana, akkor Nagy lesz a center és Osztroveczky a balszélső. Szó van arról, hogy Birken is edzésbe állott és rövidesen ő lesz a jobbszélső, ha Bihari II-nek nem menne a játék. — A Csepel kitűnő ellenfél, nagy nevekkel áll és debreceni szereplése élénk érdeklődést vált ki.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 50 fillér, minden további szó 5 fillér, vasárnap 10 szóig 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Üzleti apróhirdetés díja hétköznap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér, vasárnap 10 szóig 80 fillér, minden további szó 8 fillér. A vastag betűből álló, valamint levelezés és házasság rovathoz elhelyezett apróhirdetések díja kétszeres. Kezdő szavak csak vastag betűvel szedhetők, az apróhirdetések díja mindenkor előre fizetendő. A közlés díja vidékről kis értékű postabélyegekből is beküldhető. Kiadóhivatalban hagyott címek 27-89 telefonszám alatt megtudhatók. Jelíges hirdetésre ajánlatokat a kiadóhivatal díjmentesen továbbít.

Ismét kapható
finom divateryő
498-ért
a Fischer boltban
Teleki u. 73.

Nyomozó iroda

Gálócsy irodája,
Vigkedvő Mihály uca
23. telefon: 28-72. Nyomoz, informál, megfigyel mindenütt.
1768 12. 12

Alkalmazást nyer férfi

Fodrászsegédet felveszek, Huszvárgát u. 1. szám. Balogh Sándor
117

Házmester

kerestelek, Péterfia 4. szám.
103

Kifutót

felveszek, Simonffy u. 6. libahűsítőben. Kornhauser, Libaprólék 70 fillér. Vasárnap nyitva.
110

Kifutófiú

18 évesig felveszek, Révi, Nyugati uca 2. 109

Kifutófiú

azonnalra felvételük. Klein Jenő rövidárú nagykereskedés, Hatvan uca 18.
99

Borbélysegéd

felvételük, Hunyadi u. 26. szám, Barna.
101

Kifutófiú

azonnal felvételük csapókerü gyógyszerárba.
94

Gyors- és gépiró

azonnal belépésre kerestelek. Sajátkezüleg írt ajánkozást személyesen nyújtás be, már irodai gyakorlattal rendelkezők. Városi-nyomda, Bőszerényi út 6. szám alatt.
91

Alkalmazást keres férfi

Keresztény könyvkereskedő hosszú irodai, gazdasági gyakorlattal, bármilyen állást, vagy hírlapi kereskedelmi képviselőt vállal, gépir, könyvel, pénzt kezel. Címe a kiadóban.
102

Alkalmazást nyer nő

Kiszolgáló-kisasszonyt felvesz kezdő fizetéssel Berzseki fotó, Piac uca 38.
105

Magános

házas pár, különben főző úrnőt keres. Jelentkezést írásban, kor és fizetés megjelölésével. Ujfehértó, Szoboszlav Zoltánné.
92

Alkalmazást keres nő

Elmenne egyedülálló 40 év körüli nő, idősebb úr, vagy úrnőhöz házzelvezetőnek, megbízható. Cím: K. Zs. Hajdúböszörmény, Bíró Péter út 11.
95

Háztartási alkalmazott

Takarítónő 1-2 órára felvételük. Mayer mérnök, Burgundia 15.
97

Bejárónő

könyvelő félnapra felveszek, Andrassy út 35.
93

Kisegítő

mindenets azonnal felvesz, Piac uca 41. házfelügyelő.
121

Ajánlat

Grafológusnő múlt, jelen, jövőről felvilágosít. Fogad: Széchenyi uca 43.
1993

Ciánóztasson bizalommal a „Csala” ciánózó vállalat, Rákóczi uca 9., telefon: 14-27. szám.
1604 11. 20

Bundát készít a legszebb kivitelben, alakít, Katona Vilmos szűcs, Simonffy uca 2.
1283 11. 30

Női fekete téli kabát, 22.-pengőtől, férfi télikabát 25 pengőtől kapható Vágó Sándornál, Csapó uca 10.
605 12. 31.

Költözökdekor villanykörtét 20 fillérért becserejlük. Kiegészített körtéket beszámítjuk. Vagyonmentő. Hunyadi uca 18.
1006 11. 29

Uccai ruhát 4, estélyit 5, kabátot 10, készit „Elit” szalon, József kir. herceg uca 11.
1653 11. 22

„Le-La” zománcos tűzhelyek és olasz lakatos tűzhelyek raktára, Levensik, Csapó uca 87. sz. Zománc tűzhelyek szak.
445 12. 31.

Póloskairtást, ciángázzal, lakások átvezérlését felelősséggel végzi Kiss, Kigyó uca 5. szám.
49

ÓLMOT

vesz lapunk nyomdája
József királyi herceg u. 1. sz.

Zománcozott tűzhelyek nagy választékban olasz kaphatók. Ócska üzbhelyét becserelem. Hatvan uca 70. Telefon: 12-84, 1683 11. 30

Tűkőrgyártás, üvegesizolás, hibás tűkrok újárontése, fűrdőszobaturkrok, Sipkó 15. szám. Telefon 22-96 vits, Nagyvárad uca 175+ vv

Kereslet

Ezer literes víztartányt keresek azonnalra. Ugyanott eserepkályha eladó. Szent Anna uca 8. 113 el. li a. u. ki emÉyvb

Teljes ellátás

Kellemes lakás, finom koszt a Hungária penzióban szobák napokra s hónapszámra. Ferenc József út 59. szám, telefon: 23-39. 1330 vv.

Elelmiszer ital

Libaprólék 70 fillér, Simonffy u. 6. sarki kocsmán túl és Csapó uca, színházi átjárónál, libahús üzletben, libamáj 3 fillértől.
1370 12. 13

Pörgölt napraforgóból esemegének. Dióbelet pótolja süteményekben, kg 70 fillér. Olajmalom, Károly Ferenc József út 30. szám. 1703 12. 9

Bor,

ujléta, sajtátermesű fajboraimat Erzsébetnapra leszállított árban mérem. Barna uca 10.
116

Libamáj

3 fillértől dekája, aprólék 70 fillér, Simonffy 6. sarki kocsmán túl és Csapó uca színházi átjárónál, vasárnap uca óráig nyitva. 1370 12 3.

Biharugrai

előponty egy kilósig kilója 120 fillér, apró előponty kilója 70 fillér, élőkészeg kilója 70 fillér, előharcsa kilója 240 fillér. Halesarnok, József kir. herceg uca 2. Vigmozi bejárattal szemben.
108

Tokapi borok

80 fillértől, gyógy borok, asztali bor kapható, Vár 2.
107

Sajtátermesű

ujléta édeskes rizling, zöldszilváni boraim árát Erzsébetnapra leszállítottam. Simonffy uca 59.
104

Bútor

Dióhálok, kombinált szekrények, rekamiék, ebédlok, íróasztalok, hármasszekrények, konyhabútorok olasz. Bútormagazin, Széchenyi uca 6.
478 11 38

Butorozott szoba

Bútorozott szoba, melegvíz fűtéssel folyóvízes mosdóval, azonnal kiadó. Magoss György tér 24.
112

Atadó üzlet vendéglő

Pékiség, berendezéssel kiadó, bármilyen célra, lakással együtt, Csapó uca 73. szám.
114

Apró jonathán

ALMA
48 fillér

Déli gyümölcs csarnok
Arany Hunga mellett és a Hungária palotában

Tüzelő anyagok

Katonatisztek, altisztek, tűzifát, szenet legolesobban kaphatnak Vágó tűzfakereskedésben, Margitfürdőnél, telefon: 10-24.
1309 vv.

Ingóság eladás

Megszűnés miatt hálok, ebédlok, irodák, kombinált szobák, egyéb bútorok eladók. Dégenfeld tér 6.
1099 11 30

Ócska

tégla, ikerablakok, kirkati portálék, vasgerendék, műkölépések, s vasajtók, nagyon olcsón eladók. Ferenc József út 32. II. e. mérnöki iroda.
1521 11. 18

Kályha,

salgótarjáni, két aknás, terem fűtésére alkalmas, teljesen jókarban, olcsón eladó. Értekezni kiadóhivatal pénztáránál.
969 vv.

Eladó

gőrének alkalmas keményfa, eserep és tégla. Hatvan uca 41.
111

Eladó

Singer varrógép és egy mesterhegedő, Erzsébet uca 37.
100

Szerkesztésért felelős:

PÁLFY JÓZSEF
Kiadja és nyomja a
GIZÁNTULI KÖNYV-és LAPKIADÓ
RÉSZEVTÁRSASÁG
Kiadásiért felelős:
IFJ. SZIGETRY GYULA
Igazgató.